

Vlaanderen
is open ruimte

**EINDVERSLAG
ACTIEPROGRAMMA 2013-2015**

Vlaams plattelandsbeleidsplan

juli 2016

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLM.be

INHOUD

Inleiding	3
Overzicht.....	5
1 PROCESMATIGE DOELSTELLINGEN	6
A. Een beleidskader aanreiken.....	6
B. Werken aan de omgevingskwaliteit op maat van een gebied.....	9
C. De bestuurskracht van plattelandsgemeenten verhogen	15
D. Doelen voor stad en platteland afstemmen	16
E. De ontwikkelingen op het platteland opvolgen en erover rapporteren	17
F. Zichtbaar maken van en communiceren over een (h)erkenbaar platteland	20
2 THEMATISCHE DOELSTELLINGEN	21
G. De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen	21
H. Naar een functioneel wegennet op het platteland.....	26
I. Ondersteunen van kwaliteitsvol ondernemerschap in het landelijk gebied	30
J. Beleving op het platteland kansen geven met respect voor de streekidentiteit.....	34
K. Aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland.....	37
L. Leefbare dorpen.....	44
Bijlage 1 Betrokkenen in proces	45
Bijlage 2 Lijst van afkortingen.....	47
Bijlage 3 Antwoord op vraag 225 van 16 december 2013	49

Colofon

Samenstelling: Vlaamse Landmaatschappij

Verantwoordelijk uitgever: Toon Denys, Gedelegeerd bestuurder, Gulden Vlieslaan 72, 1060 Brussel

Datum: juli 2016

INLEIDING

In dit document wordt verslag gegeven van de uitvoering van het Actieprogramma 2013 -2015 van het Vlaams plattelandsbeleidsplan. Het Actieprogramma 2013-2015 werd op 17 april 2013 ter bespreking voorgelegd aan het Bestuurlijke Overleg van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) en meegedeeld aan de Vlaamse Regering op 14 juni 2013 .

Dit verslag werd gemaakt op basis van informatie van de administraties van de Vlaamse overheid, VVSG, VVP en andere betrokken stakeholders. Per actie wordt dieper ingegaan op de stand van zaken van de actie eind 2015. Zo krijgt u per actie de status, m.n. uitgevoerd, in uitvoering, in vertraging of vervallen, en een korte omschrijving van de actie en/of verduidelijking bij de status. Eventueel wordt dat aangevuld met een verwijzing waar u meer informatie kan terugvinden.

De resultaten zullen op het eerstvolgende Bestuurlijk Overleg (najaar 2016) voorgelegd worden.

OVERZICHT

Het Actieprogramma 2013 - 2015 van het Vlaams plattelandsbeleidsplan telt in totaal 73 acties. Een globaal overzicht van de stand van zaken van de verschillende acties vindt u in tabel 1.

Tabel 1

Status acties	Aantal acties	% acties
Uitgevoerd	11	15 %
In uitvoering	41	56 %
In vertraging	10	14 %
Vervallen	11	15%
TOTAAL	73	100

1 PROCESMATIGE DOELSTELLINGEN

A. EEN BELEIDSKADER AANREIKEN

ACTIES

A.1 EEN VOLWAARDIGE BELEIDSCYCLUS PLATTELANDSBELEID

A.1.1 De VLM bereidt één jaar na het aantreden van een nieuwe Vlaamse Regering een actualisatie van het plattelandsbeleidsplan voor.

Status: vervallen

In overleg met het kabinet van Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw werd beslist om af te zien van de opmaak van een tweede plattelandsbeleidsplan. Er wordt wel gewerkt rond de doelstellingen waarbij jaarlijks/tweejaarlijks een focus wordt gelegd en uitgewerkt via concrete acties.

Dat betekent dat:

- niet langer alle acties en initiatieven benoemd en verzameld worden van alle actoren die vanuit de diverse beleidsdomeinen en organisaties werken aan platteland, maar er wordt gefocust op de uitwerking van de operationele doelstellingen uit de actuele Beleidsnota. De omgevingsanalyse (cfr. Luik 'Trends en ontwikkelingen') wordt ge-update (input Platform, VRIND, ILVO, ORP, ...), en de strategische en operationele doelstellingen worden onderbouwd.
- Een beperkt aantal concrete acties, die beschreven en uitgewerkt zijn en waarvan aan het einde van een jaar een resultaat verwacht wordt, wordt in de kijker gezet. Bijgevolg wordt dat deel jaarlijks of tweejaarlijks herzien.
- Omgevingsanalyse, doelstellingen en acties worden niet langer in een papieren document gegoten maar worden digitaal gecommuniceerd, in eerste instantie via de VLM website.

A.1.2 De relevante Strategische Adviesraden van de Vlaamse Regering adviseren het IPO over het geactualiseerde beleidsplan.

Status: vervallen

Aangezien A.1.1 vervallen is, geldt dat ook voor deze actie.

A.1.3. Het Bestuurlijk Overleg van het IPO volgt de voortgang van het actieprogramma van het plattelandsbeleidsplan op via een jaarlijkse bespreking van de stand van zaken.

Status: in uitvoering

Op het Bestuurlijk Overleg (IPO) van 25 februari 2014 is een eerste keer een stand van zaken over de acties voorgelegd, in het eerstkomende Bestuurlijk Overleg zal het eindverslag worden voorgelegd.

A.1.4 De VLM bereidt op het einde van de legislatuur van de Vlaamse Regering een evaluatie van het Vlaamse plattlandsbeleidsplan voor. Dat materiaal wordt aan het begin van de nieuwe legislatuur gebruikt door het IPO om een actualisatie van het plattlandsbeleidsplan uit te voeren.

Status: in vertraging

Een eindverslag is opgemaakt aan de hand van een bevraging van de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen, VVSG, VVP en andere actoren. De resultaten zullen meegenomen worden in het vervoltraject zoals beschreven onder A.1.1.

A.2 EEN UNIFORME WERKWIJZE OM HET VLAAMSE PLATTELAND TE OMSCHRIJVEN

A.2.1 De VLM onderzoekt de mogelijkheid om i.s.m. de provincies een vervolgstudie uit te voeren voor de verdere toepassing van de ontwikkelde methodiek om het platteland te omschrijven.

Status: in vertraging

De verdere toepassing van de methodiek zal ingezet worden voor het updaten van de omgevingsanalyse en de ontwikkeling van een plattlandsmonitor.

A.2.2 De VLM bekijkt samen met de studiedienst Vlaamse Regering en het AGIV hoe de resultaten van de studie 'Onderzoek omschrijving platteland' op middellange termijn kunnen worden uitgewerkt tot een dynamische GIS-applicatie. Daarbij worden mogelijk ook beschikbare data van bestaande monitors (zoals de Ruimtemonitor Vlaanderen) verwerkt.

Status: in vertraging

De ontwikkeling loopt samen met het verdere verloop van actie A.2.1.

A.3 BELEIDSADVIEZEN EN WETGEVENDE INITIATIEVEN OM IN DE VERSCHILLENDE BELEIDSKADERS AANDACHT TE HEBBEN VOOR DE EIGENHEID VAN HET PLATTELAND

A.3.1 Het IPO werkt per jaar gemiddeld twee beleidsadviezen uit over interbestuurlijke en beleidsdomeinoverschrijdende knelpunten of kansen op het platteland.

Status: in vertraging

In 2013 verscheen het IPO-advies 'Lokale Bestuurskracht', in 2015 het IPO-advies 'Lokale voedselstrategieën'. De vooropgestelde doelstelling van twee beleidsadviezen per jaar werd niet gehaald. In 2016 worden volgende adviezen gepland: 'Oogstbare Landschappen'; IPO advies 'Economische activiteiten' en de aanbevelingen vanuit SteRIO.

A.4 OPTIMALE WISSELWERKING TUSSEN PLATTELANDSBELEID EN PROJECTWERKING

A.4.1 De leden van de IPO-raad dragen potentiële nieuwe IPO-thema's voor aan het Bestuurlijk Overleg.

Status: in vertraging

Deze doelstelling werd niet gehaald. Er werd geen initiatief genomen door het IPO / de IPO-coördinator. In de periode 2013-2015 vond jaarlijks slechts 1 Bestuurlijk Overleg plaats.

A.4.2 Het IPO versterkt de projectmatige vertaling van zijn beleidsadviezen. Dit gebeurt o.a. door aandacht te hebben voor IPO-thema's in projectwerking van Europese programma's en in gebiedsgerichte projecten op het platteland.

Status: in uitvoering

Er wordt waar mogelijk getracht de inhoud van adviezen te valoriseren.

- Een voorbeeld is de voorbereiding van een Europees Stildedossier SEES (in verlengde van IPO advies Ster; voorstel afgekeurd).
- Het IPO traject Bestuurskrachtmeeting is ondertussen aan zijn derde ronde toe;
- Het Loket Onderhoud Buitengebied werd opgenomen in PDPO III, met het thema stilte werd aan de slag gegaan binnen De Merode; er werd een voorbeeldenboek opgemaakt over het eigenlijk gebruik van Plattelandswegen.

A.4.3 De VLM bereidt samen met de betrokken beleidsdomeinen en actoren haar projectoproepen voor.

Status: in uitvoering

Voor de projectoproep volkstuinen werden de beleidsdomeinen Ruimtelijke Ordening, Landbouw en Visserij en Leefmilieu, Natuur en Energie betrokken. Voor de projectoproep armoedebestrijding werd het domein Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin betrokken.

A.5 EEN WERKINGSKADER VOOR DE IMPLEMENTATIE VAN EUROPESE PROGRAMMA'S EN COMMUNICATIE VLAAMSE NODEN NAAR HET EUROPESE NIVEAU

A.5.1 De beheersautoriteit en de bevoegde beheersdiensten van de Vlaamse overheid werken binnen het kader van het uitvoeringscomité PDPO II en in overleg met de relevante partners (o.a. beheersautoriteiten EFRO- en ESF-programma's, provincies...) het Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling voor Vlaanderen voor de periode 2014-2020 (PDPO III) uit.

Status: uitgevoerd

Het integraal plan de Merode werd eind 2012 afgewerkt en is geldig van 2012-tot en met 2017. Eind 2013 werd het voorzitterschap van de stuurgroep de Merode overgedragen aan gedeputeerde Peter Bellens van provincie Antwerpen. In 2014 werd de transitie-manager door provincie Antwerpen aangesteld om in naam van de drie provincies het transitietraject te leiden. In 2014 en 2015 werden in samenwerking met de transitie-manager bij provincie Antwerpen een aantal transitiefiches opgesteld. Dat is een overzicht van alle lopende taken binnen de Merode en welke instantie er tijdens de transitieperiode voor aanspreekbaar is. Die transitiefiches werden bekrachtigd op de stuurgroep de Merode van 16 november 2015. Provincie Antwerpen heeft in 2015 een studieopdracht uitgeschreven om een toekomstige structuur uit te werken. Huidige status is de presentatie van de resultaten van de studie. Na bekrachtiging door de stuurgroep van 31 maart 2016, kan de studie opgeleverd worden.

Meer info:
www.demerodeonline.be

B.2 ALTERNATIEVE FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN VOOR EEN VERHOOGING VAN DE OMGEVINGSKWALITEIT OP HET PLATTELAND

B.2.1 De VLM onderzoekt mogelijke incentives voor bedrijven om te investeren in de omgevingskwaliteit op het platteland.

Status: uitgevoerd

Het project GIFT-T! werd afgerond in mei 2015. Het eindresultaat is een businessplan voor groene infrastructuur in het studiegebied Woluweveld. Daarin ligt de focus op hoe de betrokken partners afspraken hebben gemaakt om in de toekomst samen aan een duurzame groene infrastructuur voor het gebied te werken door de aanwezige groene zones met elkaar te verbinden binnen de bedrijvzones. Er werd niet gekomen tot één steeds passende werkwijze voor alternatieve financiering. Belangrijk blijkt vooral dat lokale actoren elkaar leren kennen en de regionale actoren kennen die hen kunnen helpen hun gezamenlijke doelen te realiseren. Hoe zo'n netwerk van partners tot stand kan komen is omschreven in de GIFT-T! handleiding.

- GIFT-T! Businessplan Woluweveld 'Focus op groenen infrastructuur voor een beter omgevings- en ondernemersklimaat': <http://www.gift-t.eu/files/file/download/id/445> GIFT-T!
- handleiding: <http://gift-t.eu/manual>

B.2.2 Het Agentschap voor Natuur en Bos onderzoekt welke alternatieve en innovatieve financieringsmechanismen kunnen worden ingezet voor de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen. Via een aantal gebiedsgerichte proefprojecten wordt nagegaan hoe de concepten rond alternatieve financiering in de praktijk kunnen worden gebracht.

Status: in uitvoering

ANB heeft een voorstel uitgewerkt om de bestaande fiscale vrijstellingen voor natuur en bos te optimaliseren, zodat ze maximaal ingezet kunnen worden voor de realisatie van de

instandhoudingsdoelstellingen. Het doel van die hervorming is om via fiscale stimulansen private landeigenaars te stimuleren om natuurdoelen na te streven op hun terreinen. Dat voorstel is klaar voor politieke besluitvorming.

Daarnaast lanceerde de Europese Commissie in samenwerking met de Europese Investeringsbank het financieel instrument Natural Capital Financing Facility (NCF). NCF heeft als doel projecten te ondersteunen die een bijdrage leveren aan het herstel of de verbetering van ecosystemen en tegelijk financieel rendabel kunnen zijn. Er werd en wordt gezocht naar projecten die kunnen inspelen op de mogelijkheden binnen dat instrument.

In het kader van een interne reorganisatie bij ANB werd het team Ecosysteemdiensten (ESD) opgericht. Binnen het team ESD zal nagedacht worden over de manier waarop het concept ecosysteemdiensten kan worden gevaloriseerd voor ANB. Dit met oog op enerzijds nieuwe / alternatieve financieringsinstrumenten en anderzijds om (recurrente) kosten voor ANB te drukken.

B.3 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN BEHALEN VIA GEBIEDSGERICHTE PROJECTEN

B.3.1 Het Agentschap voor Natuur en Bos richt per speciale beschermingszone een overlegstructuur op waarin alle betrokken sectoren en overheden/administraties vertegenwoordigd zijn. Per beschermingszone kunnen één of meer gebiedsgerichte projecten worden opgestart.

Status: uitgevoerd

De ledenlijst werd samengesteld in 2014. De samenstelling van de lijsten per gebied werd door de Gewestelijke overleginstantie goedgekeurd in 2015 waarna de besluiten werden opgemaakt. In 2015 werden voor alle gebieden 2 overlegplatformen georganiseerd in voorbereiding van de opmaak van het managementplan 1.1. De doelstelling en aanpak van een overlegplatform kan terug gevonden worden in de leidraad (zie link hieronder).

De gebiedsgerichte projecten die opgestart zijn of nog opgestart moeten worden zijn terug te vinden in de inspanningsmatrix die is opgenomen in elk managementplan 1.1. De managementplannen 1.1 zijn evenwel nog niet beschikbaar aangezien ze in de loop van 2016 zullen worden goedgekeurd.

Algemene informatie Natura 2000 : <http://www.natura2000.vlaanderen.be>

Op <http://www.geopunt.be> staat een kaart van de habitatrictlijngebieden via kaart < natuur en milieu < habitatrictlijngebieden.

B.3.2. Het Agentschap voor Natuur en Bos sluit Vlaamse samenwerkingsovereenkomsten met alle spelers die relevant zijn voor de gebiedsgerichte projecten die kaderen in het Natura 2000 Programma. Ze voorzien ook in een jaarlijkse evaluatie en planning om de samenwerking voortdurend te kunnen verbeteren.

Status: in uitvoering

Voor de overeenkomsten met andere doelgroepen is besloten om te wachten op het goedgekeurde managementplan 1.1 zodat er een duidelijk beeld ontstaat van wat er al gerealiseerd is of wordt door de sterkste schouders (overheden en natuurverenigingen).

Tijdens deze periode werden zo veel mogelijk samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met andere overheden. In dat engagement geeft de betrokken instantie aan op welk vlak ze een bijdrage wil leveren aan de implementatie:

- de inrichting en beheer van bepaalde oppervlakten habitat en leefgebied;
- de uitwerking en realisatie van acties rond bepaalde milieucondities;
- de coördinatie van de implementatie in bepaalde deelgebieden.

Daarnaast kunnen in de engagementen ook allerlei organisatorische afspraken gemaakt worden om efficiënt en doelgericht samen te werken bv. rond studie, gegevensdeling, kennisdeling en samenwerking.

- De volgende overeenkomsten werd al afgesloten :
 - departement Leefmilieu, Natuur en Energie;
 - Vlaamse Landmaatschappij;
 - Vlaamse Milieumaatschappij;
 - Ruimte Vlaanderen;
 - nv De Scheepvaart
 - Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust;
 - Agentschap Wegen en Verkeer;
 - Agentschap Onroerend Erfgoed;
 - Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij;
 - Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek;
 - Ministerie van Landsverdediging.
- Een actueel overzicht van alle samenwerkingsovereenkomsten vindt u op <http://www.natura2000.vlaanderen.be/partners>.

B.4 STILTE EN RUST GEBIEDSGERICHT VORM GEVEN

B.4.1 Het IPO stelt in zijn advies voor dat de minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur – tevens bevoegd voor het stiltebeleid – het initiatief neemt om in samenwerking met de minister bevoegd voor Plattelandsbeleid een interdisciplinaire overleggroep op te starten.

Status: in uitvoering

De oprichting van de interdisciplinaire overleggroep STeRio is een opvolging van het advies over ‘Stilte & rust als collectieve waarde’ van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (2011). STeRio wordt getrokken door de VLM samen met de socio-culturele beweging Waerbeke vzw, die fungeert als intermediair.

In het eerste werkingsjaar 2014 lag de focus vooral op ‘wat is’. Er vonden vier terreinbezoeken plaats, waarbij het aantal deelnemers en experts aan die uitwisselingsbezoeken stelselmatig omhoog ging. De terreinbezoeken vormden het middel om doelgericht te reflecteren rond stilte, rust en ruimte, vanuit beleidsmatige overwegingen, vanuit ondernemerschap, vanuit burgerinitiatief en participatie, facetten van inrichting en het kwaliteitslabel. Het tweede werkingsjaar focuste op ‘wat wenselijk is’; opnieuw

door te kijken naar de concrete praktijken maar vooral met de focus op visievorming en concrete aanbevelingen voor het Vlaams stiltebeleid. Er werd ook aan de voorbereiding van een Europees stiltedossier gewerkt (zie ook actie B.4.2), maar dat werd niet goedgekeurd. In het voorjaar van 2016 worden de aanbevelingen gefinaliseerd. Er wordt ook nagedacht over een inhoudelijk afsluitmoment

B.4.2 De VLM onderzoekt de mogelijkheid tot het opstarten van een gebiedsgericht project met aandacht voor de collectieve waarden stilte en rust in een stiltegebied en/of potentieel stiltegebied in Vlaanderen.

Status: vervallen

Dit plattelandsinitiatief werd, in het kader van de realisatie van het Vlaams Plattelandsbeleidsplan, aangemeld op het kabinet leefmilieu maar werd er niet goedgekeurd. Het stiltegebied stilte, rust en ruimte werd in het Interreg Noordzeeprogramma aangemeld onder de roepnaam SEES. De bedoeling was na te gaan in welke mate terugverdieneffecten, in samenwerking met lokale ondernemers, kunnen gecreëerd worden voor die ecosysteemdienst. De taak van de VLM was om een bevraging te organiseren bij lokale belanghebbenden in Geraardsbergen, Ninove en Galmaarden om te peilen naar hun ervaringen en verlangens inzake stilte, rust en ruimte. Dat ontwikkelingsvoorstel werd niet goedgekeurd.

B.5 GEBIEDSGERICHT INZETTEN OP UITDAGINGEN VAN KLIMAATSV ERANDERING, BODEMBEHEER EN WATERBEHEER

B.5.1 Het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (ALBON) zet i.s.m. het Departement Landbouw en Visserij, de VLM en de lokale waterbeheerders verder in op de verspreiding van good practices in de strijd tegen erosie en bij het bevorderen van de vertraagde afvoer van water.

Status: uitgevoerd

Via het Erosiebesluit heeft het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (ALBON) heeft van 2013 tot en met 2015 de subsidiëring van gemeentelijke erosiebestrijdingswerken, erosiecoördinatoren en erosiebestrijdingsplannen verdergezet.

- In die periode werden 49 gemeentelijke projecten voor erosiebestrijdingswerken gesubsidieerd;
- Eind 2015 werken 95 gemeenten samen met een erosiecoördinator;
- Vrijwel alle erosiegevoelige gemeenten (112) beschikken over een erosiebestrijdingsplan (waarvan 5 nog in opmaak).
- Via de beheerovereenkomsten met de VLM kunnen landbouwers erosiestroken aanleggen om het sediment op de rand van hun perceel op te vangen. Met die overeenkomsten kunnen ook strategisch gelegen grasland en dammen uit strobalen gerealiseerd worden. Sinds eind 2015 hebben landbouwers de mogelijkheid om met VLIF-steun dammen uit plantaardige materialen (houthakseldammen of wilgenteendammen) aan te leggen. In het kader van het GLB werden via de randvoorwaarden bijkomende verplichtingen opgelegd voor de zeer sterk (paars) en

sterk (rood) erosiegevoelige percelen. De landbouwers hebben de keuze uit brongerichte en/of symptoomgerichte maatregelen.

- Ten slotte maakten alle betrokken overheden werk van communicatie, sensibilisering en informatieverstrekking over bodemerosie en erosiebestrijding via diverse initiatieven, die zowel gericht waren naar landbouwers als naar consulenten.

C. DE BESTUURSKRACHT VAN PLATTELANDSGEMEENTEN VERHOGEN

ACTIES

C.1 SLAGKRACHTIGE PLATTELANDSGEMEENTEN

C.1.1 De VLM zet de toepassing van de bestuurskrachtmonitor verder vanaf 2013.

Status: in uitvoering

Aanvankelijk was het doel om met 15 gemeenten aan de slag te gaan, ondertussen hebben 41 gemeenten deelgenomen aan de bestuurskrachtmonitor. Momenteel loopt er opnieuw een oproep waaraan 16 gemeenten kunnen deelnemen.

In 2017 vindt een terugkommoment plaats voor de volledige groep gemeenten die deelnam.

C.1.2 De VLM stelt een plattelandsfonds in werking vanaf 2013.

Status: uitgevoerd

Sinds 2013 hebben 50 plattelandsgemeenten een beroep kunnen doen op het Vlaams Plattelandsfonds voor de financiering van projecten in uitvoering van 9 plattelandsoelstellingen, en dat voor een totaal van € 8.002.535. Vanaf 2017 zou het Vlaams Plattelandsfonds geïntegreerd worden in het nog op te richten Investeringsfonds.

C.1.3 Het Departement Ruimte Vlaanderen voorziet via een projectoproep in 2013 in financiële ondersteuning voor intergemeentelijke samenwerking binnen het ruimtelijke beleid.

Status : vervallen

Er werd binnen Ruimte Vlaanderen niet voorzien in een aparte financiële ondersteuning van intergemeentelijke samenwerking via een projectoproep. Enkel de mogelijkheid bestaat voor extra tussenkomst in loonkosten en opleiding voor een Intergemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaar .

D. DOELEN VOOR STAD EN PLATTELAND AFSTEMMEN

ACTIES

D.1 AFSTEMMEN VAN STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID

D.1.1 Het team Stedenbeleid en de VLM organiseren, waar nodig, overleg met de relevante actoren over thema's die beide beleidsvelden aanbelangen (zoals duurzame mobiliteit, duurzame lokale voedselproductie...). Wanneer het overleg focust op voedselproductie, neemt het Departement Landbouw en Visserij deel aan het overleg.

Status: in uitvoering

In het kader van de voorbereiding van PDPO III en de oproep volkstuinten was er overleg tussen het team Stedenbeleid en de VLM.

D.1.2 Het Departement Ruimte Vlaanderen subsidieert strategische projecten met een focus op stadsregionale werking met onder meer aandacht voor interacties stad/platteland.

Status: in uitvoering

Volgende projecten gaan zetten in op de interacties stad/platteland:

- er zijn er 'stadsregionale strategische projecten (SP)' in Kortrijk, Turnhout, Antwerpen, Leuven, Oostende;
- Er zijn er aanvragen ingediend voor Mechelen en Gent;
- Er zijn SP in de buurt van steden zoals De Wijers bij Hasselt/Genk (landinrichtingsproject VLM) of de Zuidrand en Rupelstreek bij Antwerpen (landinrichtingsproject) of Denderland (met Aalst-Geraardsbergen-Ninove), vaak ook gecombineerd met een AGNAS GRUP.

Meer info:

<http://www.rsv.vlaanderen.be/RSV/RuimtelijkStructuurplanVlaanderen/Strategischeprojecten/Zoeknaarprojecten/Alfabetisch>

D.2 STREVEN NAAR VOLDOENDE AANBOD EN EEN DUURZAME INRICHTING EN BEHEER VAN VOLKSTUINPARKEN

D.2.1 De VLM stelt haar expertise in grondzaken ter beschikking van gemeenten bij de aankoop van grond voor volkstuinparken bij complexe eigendomssituaties en beheert een rollend fonds voor de prefinanciering van die gevallen.

Status: vervallen

Het rollend fonds werd opgericht en startte met een bedrag van 105.000 euro. De gemeenten en verenigingen maakten echter geen gebruik van het rollend fonds voor de aankoop van gronden voor

volkstuinten. In een bevraging gaf de doelgroep aan dat er meer nood was aan subsidies voor de aanleg en inrichting dan aan ondersteuning bij grondaankopen voor volkstuinten. Daarom werd beslist om het fonds op te heffen. Op die manier kwam éénmalig een bedrag van 105.000 euro vrij, dat ingezet werd voor doelstelling D.2.2 (zie hieronder).

D.2.2 De VLM ondersteunt lokale besturen en verenigingen via een projectoproep bij de aanleg, inrichting en beheer van volkstuinparken.

Status: in uitvoering

Aanvankelijk eenmalig gepland in 2012, intussen herhaald in 2014 en 2015.

De 3 oproepen kenden een groot succes. In totaal werd ca. 1,3 miljoen euro geïnvesteerd in subsidies voor de aanleg en inrichting van nieuwe volkstuinten of voor de modernisering van bestaande volkstuinten.

Het aantal aanvragen voor subsidie was altijd hoog. Die blijvende interesse in de oproep kan gezien worden als een teken dat de behoefte aan bijkomende volkstuinten in Vlaanderen blijft bestaan. Duurzame inrichting en beheer is één van de criteria waaraan de projecten moeten voldoen om subsidie te kunnen krijgen.

E. DE ONTWIKKELINGEN OP HET PLATTELAND OPVOLGEN EN EROVER RAPPORTEREN

ACTIES

E.1 MONITORING OP MAAT VAN HET PLATTELAND ONTWIKKELEN

E.1.1 De VLM en het Departement LNE werken tegen eind 2014 in het kader van het milieubeleidsplan MINA 4 aan een indicator om de omgevingskwaliteit te monitoren. Dat gebeurt enerzijds voor gebiedsgerichte projecten, gericht op de waardering van mensen voor een gebied, en anderzijds voor specifieke gebiedstypes (open ruimte, randstedelijk gebied...), gericht op kwaliteitsambities om te gebruiken bij beleidsplanning.

Status: in uitvoering

- LNE

Vanuit de gedeelde visie op omgevingskwaliteit en de kwaliteitsambities uit het voortraject zet LNE verdere stappen naar het operationaliseren en meten van omgevingskwaliteit. Daarbij gaven twee specifieke sporen verder richting aan het traject, enerzijds op het niveau van gebiedstypes en anderzijds op maat van projecten.

Om de kwaliteitsverbetering te meten en het beleid verder te onderbouwen op maat van de specifieke context, ontwikkelde LNE een meetinstrument omgevingskwaliteit en een corresponderende nulmeting per gebiedstype. Dat werd met enkele gevalstudies getest en bijgesteld waar nodig. Om het draagvlak voor het begrip omgevingskwaliteit bij gebiedsgerichte projecten en processen te vergroten werd een breed participatief proces opgestart. Ook de methodiek om in gebiedsgerichte projecten vorm te geven aan het begrip omgevingskwaliteit werd verder geconcretiseerd en onderbouwd. Finaal worden handvaten aangereikt voor de verdere ontwikkeling van een meet-/evaluatietool op maat van gebiedsgerichte projecten en processen.

De relevante rapporten zijn terug te vinden op de projectwebsite van het MINA-plan 4:

<http://www.lne.be/themas/beleid/milieubeleidsplan/leeswijze/projecten/leef-en-omgevingskwaliteit/meten-van-de-leef-en-omgevingskwaliteit>

- VLM

De studie omgevingskwaliteit werd eind 2015 afgerond oa met een slotevenement. De ontwikkelde leidraad en de 9 kernkwaliteiten zullen nu verder binnen VLM geïmplementeerd worden.

E.1.2 De VLM wisselt de plattelandsindicatoren, ontwikkeld in het kader van de verdere toepassing van de methodiek om het platteland te omschrijven, uit met de studiedienst van de Vlaamse Regering zodat die kunnen worden gebruikt voor de VRIND-rapportage.

Status: in vertraging

Deze actie is nog niet uitgevoerd aangezien het interne proces voor de verdere toepassing van de methodiek vertraging oploopt. Zie actie A.2.1.

E.2 MEER EN BETER GECOÖRDINEERD ONDERZOEK OVER HET PLATTELAND

E.2.1 Het Platform voor plattelandsonderzoek stelt bestaande plattelandsrelevante onderzoeksresultaten voor op een studiemoment in 2013 waarbij de ontsluiting van toegankelijke onderzoeksresultaten en de kennisuitwisseling tussen onderzoekers en beleidsmakers centraal staan.

Status: uitgevoerd

De studievoormiddag en workshops in het Vlaams parlement op 31.05.13 waren een groot succes. Zowel onderzoekers, middenveld als beleid konden reflecteren op de krachtlijnennota als aanzet tot de eerste Onderzoeksagenda Platteland. De resultaten van die dag hebben bijgedragen tot de validatie van de eerste Onderzoeksagenda Platteland.

E.2.2 Het Platform voor plattelandsonderzoek maakt een onderzoeksagenda op tegen het einde van de legislatuur (2014) voor het plattelandsonderzoek op lange termijn. Om het belang ervan in de verf te zetten voor opdrachtgevers, financiers en onderzoeksdomeinen van het plattelandsonderzoek, zal VLM die onderzoeksagenda opnemen in haar bijdrage aan het volgende regeerprogramma.

Status: uitgevoerd

Tijdens de vorige legislatuur inventariseerde het Platform voor Plattelandsonderzoek het bestaande uitgevoerde plattelandsonderzoek en detecteerde de nog aanwezige hiaten in het onderzoek. Op basis van de resultaten van die analyse ontwikkelde het Platform in 2014 een Onderzoeksagenda Platteland die het gewenste plattelandsonderzoek oplijst met het oog op de verdere wetenschappelijke onderbouwing van het Vlaamse plattelandsbeleid.

De minister van Plattelandsbeleid keurde drie onderzoeksprojecten goed die invulling geven aan de Onderzoeksagenda:

- een onderzoek naar de ruimtelijk-sociale perspectieven van vergrijzing op het platteland;
- het wetenschappelijk onderbouwen van actiegerichte strategieën voor gebiedsgerichte plattelandsontwikkeling;
- een onderzoek naar de versterking van streekidentiteit.

In het voorjaar van 2015 evalueerde de minister de werking van het Platform. Die oefening bevestigde enerzijds de nood aan een platform bij gebrek aan een specifieke strategie voor het wetenschappelijk plattelandsgerelateerd onderzoek in Vlaanderen, en anderzijds het aanwezige engagement en de sterke behoefte tot samenwerking. Ook de laagdrempelige aanpak en de minimale werklast voor de leden, de erkenning van het Platform als een groeitraject, de goede doorstroming van kennis tussen de ruime scope van plattelandsactoren, en de positieve dynamiek die het forum teweeg bracht wordt door de Platformleden sterk geapprecieerd. In nauwe samenwerking met het Platform voor Plattelandsonderzoek zal VLM de werking van het Platform verder optimaliseren. Dat houdt onder meer het actualiseren in van de Onderzoeksagenda. Daarnaast zal een "Community of practices" ontwikkeld worden, gericht op kennisuitwisseling en ---deling, niet alleen binnen de onderzoekswereld maar ook tussen de onderzoekswereld en het werkveld.

F. ZICHTBAAR MAKEN VAN EN COMMUNICEREN OVER EEN (H)ERKENBAAR PLATTELAND

ACTIES

F.1 EEN COMMUNICATIE IN PARTNERSCHAP

F.1.1 De redactieraad bereidt twee keer per jaar de opmaak voor van het tijdschrift 'Buitenkans'. Hiervoor wordt samengewerkt met een redactieraad waarin verschillende partners zijn vertegenwoordigd.

Status: in uitvoering

Buitenkans verschijnt twee keer per jaar, zie ook <https://www.vlm.be/nl/Paginas/Buitenkans.aspx>

F.2 EEN VERSTERKTE COMMUNICATIE TUSSEN PLATTELANDSACTOREN

F.2.1 Het IPO organiseert vormingssessies over de uitgewerkte adviezen voor lokale actoren.

Status: in uitvoering

- In 2013 werden infosessies georganiseerd in kader van het 'Voorbeeldenboek aanpak sluipverkeer' (Geraardsbergen en Aarschot);
- In het najaar 2015 vond het vormings- en infomoment 'De overheid als partner in lokale voedselstrategieën' plaats, dat onder meer gericht was naar lokale besturen.

F.2.2 De VLM, de provincies en VVSG stemmen de communicatie van projectoproepen (PDPO, quick-wins...) op elkaar af.

Status: in uitvoering

In 2013 werden de laatste oproepen voor PDPOII, AS3 en LEADER, gelanceerd en projecten goedgekeurd. Dat werd verspreid naar verschillende belanghebbenden.

Provincies communiceren zoveel als mogelijke alle projectoproepen rond platteland via de subsidiewijzer platteland. Behalve afstemming met de leadercoördinatoren blijkt verdere afstemming niet zo eenvoudig. Vanuit hun functie kunnen provincies wel altijd heel gericht promotoren verwijzen naar bepaalde subsidiekanalen. Of die dan Vlaams, provinciaal of Europees zijn, maakt niet zoveel uit.

Er is een communicatiedraaiboek opgemaakt voor de PDPO – oproepen. Daarin staat dat de oproepen van PDPO III (OKW) en P+ worden doorgemailed, zodat iedereen op de hoogte is van alle oproepen.

2 THEMATISCHE DOELSTELLINGEN

G. DE OPEN RUIMTE VRIJWAREN EN ONTWIKKELEN

ACTIES

G.1 IMPACT VAN NIEUWE FUNCTIES EN DYNAMIEKEN OP DE RUIMTELIJKE KWALITEIT BEWAKEN EN STUREN

G.1.1 Het Departement Ruimte Vlaanderen werkt op vraag van de Vlaamse Regering, parallel met de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, aan een kortetermijnactie om de aaneengesloten landbouwgebieden die een strategisch karakter hebben beter te beschermen tegen factoren die het functioneren van de professionele landbouw bemoeilijken. Het bieden van planologische duidelijkheid, het beheersen van de regelgeving omtrent bouwen of functiewijzigingen en de beheersing van de agrarische grondprijzen in die gebieden zijn daarbij van groot belang.

Status: uitgevoerd

In het kader van de korte termijn actie werd de studie 'evaluatie van de drukfactoren in agrarische gebieden en opstellen van een ruimtelijk afwegingskader voor niet-agrarische transformaties' uitgevoerd door Antea Group en KU Leuven. De opdracht had als voornaamste doel om

- de impact vanuit diverse niet-agrarische transformaties binnen landbouwgebieden in beeld te brengen;
- een beter zicht te krijgen op de rol van het ruimtelijk beleid hierin;
- een ruimtelijk afwegingskader op te stellen op basis van de eerste twee delen.

De studie heeft de uitdagingen en knelpunten scherp gesteld die binnen een nieuw ruimtelijk kader (BRV) aangepakt moeten worden. Het omgaan met druk van zonevreemde niet-agrarische transformaties is één van de strategische doelstellingen vervat in de werktekst voor het Witboek BRV (november 2015). In de loop van 2016 wordt die doelstelling geoperationaliseerd in een beleidskader 'robuuste en samenhangende open ruimte' dat in coproductie zal worden opgemaakt.

G.1.2 Het Departement Ruimte Vlaanderen zit de beleidswerkgroep voor die zowel inhoudelijk als instrumenteel een nieuw beleidskader voorbereidt voor niet-agrarisch economisch hergebruik van bestaande agrarische gebouwen. (Zie ook actie I.1.1)

Status: in uitvoering

De beleidswerkgroep is overgegaan in een onderzoek in opdracht van Ruimte Vlaanderen dat kadert in de BRV-gebiedswerking.

Begin 2016 wordt de studieopdracht "Onderzoek van het instrument 'convenant' in het kader van het in ontwikkeling zijnde beleid omtrent niet agrarische activiteiten in voormalig agrarische gebouwen" opgestart. De opdracht geeft uitvoering aan de derde fase zoals omschreven in de quick win van de

groep Meetjesland, en moet gesitueerd worden in het instrument van het convenant. Er zal worden nagaan hoe intergemeentelijk afspraken kunnen gemaakt worden over de toe te laten activiteiten, welke criteria hieraan gekoppeld moeten worden, en hoe sleutelpartners (landbouw, economie, ...) daarin betrokken moeten worden. De scope van het onderzoek zal zich niet beperken tot de economische dynamiek (geformuleerd als quick win vanuit de groep Meetjesland), maar wordt verruimd tot mogelijkheden voor woonontwikkeling (meergezinswoningen) in leegstaande hoeves (geformuleerd als beleidsaanbeveling vanuit de groep Pajottenland). De duurtijd van de opdracht bedraagt 6 kalendermaanden.

De studieopdracht vormt daarmee de vervolgstap in het beleidsvoorbereidend onderzoek naar niet-agrarische activiteiten in voormalige agrarische gebouwen, dat teruggaat tot 2006 met de opstart van een IPO-themagroep. De studieopdracht zal voortbouwen op de resultaten van de studie "Onderzoek van het instrument 'contractbenadering' in het kader van het in ontwikkeling zijnde beleidskader economische activiteiten in voormalig agrarische gebouwen" (Eubelius, in opdracht van Ruimte Vlaanderen, april 2014). Er wordt onderzocht of voor de vaak niet-vergunde, maar vergunbare activiteiten een oplossing kan gevonden worden via een nieuw instrument, nl. een afwijking van de bestemmingsvoorschriften. Daarbij moet er een (inter)gemeentelijke convenant gesloten worden tussen de Vlaamse overheid (Ruimte Vlaanderen) en de gemeenten in kwestie, en ook een contract tussen de desbetreffende gemeente en de eigenaar/exploitant.

De resultaten van de studieopdracht zullen voeding geven aan het beleidsvoorbereidend onderzoek naar de (economische) dynamiek in voormalige agrarische gebouwen en de kansen dat dit creëert voor het transformeren van het bebouwde patrimonium (waaronder hoeves) in regio's met een landelijk karakter.

G.1.3 In de periode 2013–2015 zal het Vlaams Paardenloket verder bijdragen tot een optimale integratie van de paardenhouderij in het landschappelijk kader, met aanbevelingen voor overdekte infrastructuur, trainings- en wedstrijd Faciliteiten in de openlucht, afrastering, weides en aanvullende constructies. Hierbij zal worden gestreefd naar een optimale samenwerking met bestaande initiatieven voor landschapszorg, zoals de beheerovereenkomsten van VLM en erfbeplantingsplannen, landschapsbedrijfsplannen en omgevingsadvies en landschapstoets op niveau van provincie en gemeente.

Status: in uitvoering

Het Vlaams Paardenloket neemt de problematiek van de landschappelijke inkadering van de paardenhouderij verder op. Daarbij kan in de eerste plaats verwezen worden naar haar samenwerking met de provincie Limburg. Het initiatief van de provincie Limburg "ruimte voor paarden, paard in landschap" resulteerde in de brochure "paard in landschap". Er werd in Meeuwen-Gruitrode ook een zeer interessante studiedag aan gewijd. Daarnaast werd een nieuwsbrief over dat onderwerp verspreid die overgenomen werd door verschillende hippische media.

Het Vlaams Paardenloket schenkt op haar website ook uitgebreid aandacht aan de beheerovereenkomsten met VLM met onder andere subsidiemogelijkheden voor streekeigen hagen en het onderhouden van kleine landschapselementen. Er werd een zeer uitgebreid dossier online geplaatst met verschillende subsidiemogelijkheden voor ingrepen die het landschap, de natuur en het milieu ten goede komen. De beheerovereenkomsten worden daarbij het nadrukkelijkst naar voren geschoven. Het loket verspreidde daarrond ook nieuwsberichten die overgenomen werden door andere hippische media. Daarnaast wordt in nieuwsbrieven rond weideboer ook aandacht geschonken aan de beheerovereenkomst voor het aanplanten van hagen. daarover werden ook meerdere nieuwsbrieven verstuurd.

Ook rond de PDPO-steunmaatregelen “Ontwikkeling van de paardenhouderij als nieuwe economische drager op het platteland” en “De verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties” die landschappelijke integratie als doel stellen, werd een brochure opgesteld, online geplaatst en via een nieuwsbrief gecommuniceerd.

Ten slotte laat het Vlaams Paardenloket niet na om haar contacten te informeren over diverse andere aspecten van landschappelijke integratie via de website (<http://paarden.vlaanderen/nl/home>), de nieuwsbrief en evenementen. Hieronder vindt u een overzicht van enkele verwante links op de website.

Voorbeelden zijn:

- Brochure rond weideafsluitingen
- brochure rond de inplanting van omheiningen;
- FAQ: Welke haag kan ik best rond mijn weide plaatsen;
- evenement rond integratie van paardenweides (vzw Regionaal landschap Vlaamse Ardennen)
- ...

Op de website van het Vlaams Paardenloket wordt verwezen naar de provinciale tuin- en landschapsarchitecten, dewelke ter beschikking staan voor advies in concrete dossiers.

Er wordt overwogen een overleg “biodiversiteit, paardenhouderij en landschappelijke inkadering” te organiseren met vertegenwoordigers van VLM, CVN, ANB, Natuurpunt, de tuin- en landschapsarchitecten van de provincies en vertegenwoordigers van de paardensector, waarbij ook aandacht kan gegeven worden aan het probleem van de uitbreiding van Jacobskruiskruid. Dit overleg en de communicatie erover zou er kunnen toe bijdragen de bestaande mogelijkheden met onder andere de provinciale tuin- en landschapsarchitecten beter aan te wenden, zonder dat daartoe veel bijkomende budgetten moeten aangesproken worden.

In 2014 werkte het Vlaams Paardenloket intensief mee aan diverse projectvoorstellen rond landschapsintegratie van paardenhouderijen. In samenwerking met het Vlaams Paardenloket en Idea consult diende de KULeuven een project rond dit thema bij VLM in navolging van een open oproep i.k.v. Onderzoeksagenda Platteland. Dat project werd niet goedgekeurd. Daarnaast was het Vlaams Paardenloket nauw betrokken bij een PDPO III projectaanvraag van Regionaal Landschap Rivierenland vzw. Over dat project, met als werktitel Paard(en)Landschap, werd nog geen eindbeslissing ontvangen.

G.2 DE OPEN RUIMTE IN STAND HOUDEN EN HOOGKwalITATIEF ONTWIKKELEN TOT EEN ONTSNIJPERDE, VEERKRACHTIGE RUIMTE

G.2.1 Het Departement Ruimte Vlaanderen integreert i.s.m. de Vlaamse Landmaatschappij de doelstellingen van het plattelandsbeleid in de realisatiegerichte processen voor strategische thema's en gebieden uit het Beleidsplan Ruimte. In minstens één van deze strategische gebieden en thema's staan deze doelstellingen centraal.

Status: in vertraging

De werktekst voor Witboek BRV voorziet in een geïntegreerde gebiedsontwikkeling in regio's met een landelijk karakter. De ontwikkeling van regio's met landelijk karakter richt zich in de eerste plaats op behoud van leefkwaliteit door in te zetten op openruimtebehoud en de versterking van goed gelegen kernen met een behoorlijk voorzieningsniveau. In de loop van 2016 wordt die strategische doelstelling geoperationaliseerd onder de vorm van operationele doelstellingen (smart geformuleerd, meetbaar) en acties (engagementen door een grote groep stakeholders). Het operationaliseringsproces zal in coproductie worden gevoerd. VLM zal daar ook voor worden uitgenodigd.

<http://www.ruimtevlaanderen.be/NL/Beleid/Beleidsontwikkeling/BeleidsplanRuimte/Witboek>

G.2.2 De VLM verfijnt het IPO modelproject aan de hand van de informatie uit de pilootprojecten en onderzoekt de implementatiemogelijkheden van het Loket Onderhoud Buitengebied in bestaande of nieuwe financieringskanalen.

Status: in uitvoering

In 2014 bracht VLM de promotoren van de pilootprojecten (pre-LOB projecten i.k.v. PDPOII) samen en formuleerde leerpunten en werkpunten. Die informatie is publiek beschikbaar via de IPO website. Vervolgens werd het modelconcept LOB geïmplementeerd in het PDPO III (maatregel Omgevingskwaliteit.). Zo werd het concept (met uitzondering van de provincie Antwerpen) opgenomen in de provinciale plattelandsbeleidsplannen als doorvertaling van het Europese financieringskanaal PDPO III. In 2016 organiseert VLM opnieuw een leermoment waarbij nieuwe LOB-promotoren (PDPO III) bijkomend worden uitgenodigd.

G.2.3 Het Agentschap Onroerend Erfgoed en het Agentschap voor Natuur en Bos integreren het instrument beheerplan in geval van overlap van statuten in één instrument.

Status: in uitvoering

Het overleg tussen beide agentschappen is lopende.

Op 4 december 2015 keurde de Vlaamse Regering de wijziging goed van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014, waarbij in hoofdstuk 8 over het beheer van onroerend erfgoed een nieuwe afdeling werd ingevoerd m.b.t. geïntegreerde beheersplannen (in uitvoering van art. 8.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013). De afdeling werd echter niet uitgewerkt aangezien die

bepalingen gelijktijdig met de analoge bepalingen voor geïntegreerde beheersplannen in de natuurregelgeving worden ingevoerd. Een ontwerpbesluit voor de gelijktijdige invoering van deze uitvoeringsbepalingen in beide regelgevingen is in voorbereiding. Meer bepaald werd het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de natuurbeheerplannen en de erkenning van de natuurrezervaten voor een eerste keer principieel goedgekeurd op 14 maart 2014.

G.2.4 De Vlaamse beleidsdomeinen Landbouw en Visserij (LV) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) werken structureel samen rond agronatuurbeheer en agrobiodiversiteit. De ambtelijke werkgroep AGNABIO maakt jaarlijks een werkplan op met concrete doelstellingen en acties. Status: in uitvoering

In 2015 vond in aansluiting op de inspiratiedag rond functionele agrobiodiversiteit (FAB) eind 2014, een voorbereidend overleg plaats voor een project rond FAB, meer bepaald bodemleven. Dat project zal in 2016 uitgevoerd worden door Inagro en PCA en wordt gefinancierd door VLM (10.000 euro incl. BTW).

Half februari vond er een overleg plaats van het kernteam AGNABIO om een vervolgtraject te bespreken. Een voorstel is onder meer een jaarlijkse projectoproep rond agrarisch natuurbeheer en agrobiodiversiteit.

Meer info:

<http://lv.vlaanderen.be/nl/voorlichting-info/voorlichting/agnabio-en-fab-0>

H. NAAR EEN FUNCTIONEEL WEGENNET OP HET PLATTELAND

ACTIES

H.1 IMPLEMENTATIE VAN HET IPO-ADVIES MET FOCUS OP ONEIGENLIJK GEBRUIK VAN LANDELIJKE WEGEN

H.1.1 Het IPO adviseert de lokale besturen, het Departement Ruimte Vlaanderen en het Departement MOW om zich te engageren tot het vroegtijdig beoordelen van het mobiliteitsaspect in vergunningsdossiers waarbij het richtlijnenboek Mobiliteitseffectenstudies als basis geldt (Mobiliteitstoets en MOBER, november 2009). Het departement MOW zal de mobiliteitstoets adviseren als die door het Departement Ruimte Vlaanderen wordt opgelegd.

Status: in uitvoering

Het departement MOW adviseert alle dossiers die hen worden voorgelegd door het departement RWO en de gemeenten. Dossiers met een grote mobiliteitsimpact zijn vaak ook onderhevig aan een RUP-MER procedure of minstens aan een MER-screening. In dat geval worden de dossiers verplicht aan het departement MOW voorgelegd. Het departement RWO en een aantal steden leggen ook dossiers voor aan het departement MOW waarvoor niet in een MER-screening voorzien is, maar waar toch een hoog aantal parkeerplaatsen gepland worden. Dat is een gunstige evolutie. Er bestaat echter geen geschreven richtlijn over van RWO.

H.1.2 Het IPO adviseert het departement MOW gemeenten te ondersteunen bij de verfijning van bepalingen over lokale wegen type 3 in landelijk gebied en de inrichtingsvoorwaarden ervan. Er wordt rekening gehouden met de specifieke combinaties van functies en feitelijk gebruik van landelijke wegen. Het departement MOW vult de bepalingen op dit punt aan in het mobiliteitshandboek. Op basis van deze bepalingen categoriseren gemeenten hun landelijke wegen in het gemeentelijk mobiliteitsplan. Het departement MOW schenkt aandacht aan oplossingen voor sluipverkeer in de begeleiding en de advisering van de mobiliteitsplannen en de mobiliteitsbrief.

Status: in vertraging

De richtlijnen voor lokale wegen 3 zijn nog altijd niet verder gedetailleerd. Dit wordt een taak voor de afdeling Beleid van het departement MOW die op 01/01/2016 van start ging.

H.1.3 Het IPO adviseert het departement MOW, AGIV en het samenwerkingsverband GDI4-Vlaanderen afspraken te maken met de gangbare routeplanners, in overleg met de lokale besturen, om de Vlaamse wegcategorisering als kader op te nemen. De afspraken worden gemaakt nadat het departement MOW, AGIV en GDI4-Vlaanderen eerst gezamenlijk een

middenschalig referentiebestand van het Vlaamse stratennetwerk hebben ontwikkeld en waaraan vervolgens het departement MOW een databank over de wegencategorisering, het fiets- en het vrachtroutenetwerk heeft gekoppeld.

Status: in vertraging

Bij een GIS oefening over de invoering van rekeningrijden voor vrachtwagens werd vastgesteld dat de databank over de wegencategorisering eind 2015 nog steeds onvolledig was. Er is nog geen overdracht gebeurd met de gangbare routeplanners. Het fietsnetwerk (BFF) is een aparte legger, die bestaat bij de provincies en de Vlaamse overheid. Het fietsknooppuntennetwerk bestaat enkel bij de provincies.

- Het vrachtroutenetwerk is nog niet goedgekeurd door de minister van Openbare Werken en Mobiliteit. De gemeenten kunnen nog altijd geen ondersteunende maatregelen inzake gewicht beperking of vrachtwagensluizen uitvoeren bij gebrek aan een medewerking door Agentschap Wegen en Verkeer.

H.1.4 Het IPO evalueert om de vijf jaar het voorbeeldenboek 'Aanpak sluipverkeer' aan de hand van een actualisatie van de projectfiches.

Status: vervallen

Een evaluatie van het voorbeeldenboek is niet gepland. Voorlopig is een actualisatie van de fiches ook niet aan de orde. VLM blijft wel op de hoogte van maatregelen die genomen worden (themanetwerk mobiliteit, media berichtgeving,..)

H.2 DE METHODIEK FUNCTIETOEKENNINGSPLAN OPTIMALISEREN EN VERSPREIDEN

H.2.1 De Vlaamse Landmaatschappij en lokale besturen werken aan een methodiek tot opmaak van een functietoekenningsplan. Bestaande methodieken worden afgetoetst en gevalideerd. Met VVSG-vormingssessies wordt deze methodiek bij lokale besturen geïntroduceerd. De provincies ondersteunen de gemeenten bij de opmaak en implementatie van functietoekenningsplannen op streekniveau.

Status: uitgevoerd

VLM

De Vlaamse Landmaatschappij werkte de voorbije jaren, met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), aan de methodiek van het functietoekenningsplan. In een eerste project 'Onderzoek naar de opmaak van een functietoekenningsplan voor de landbouwwegen in de Westhoek' (2008-2011) werd de methodiek uitgewerkt en toegepast in bijna alle Westhoekgemeenten.

In het vervolgproject 'Opmaak van functietoekenningsplannen voor de landelijke wegen in diverse Vlaamse regio's' (2011-2013) is de methodiek verder op punt gesteld en toegepast in vier nieuwe gebieden: de regio's Brechtse Heide, Schelde-Leie, Bulskampveld en Zwinstreek.

In samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) werd een handige publicatie ontwikkeld, via de VVSG-vormingssessies werd de methodiek bij lokale besturen geïntroduceerd.

<http://www.vvsg.be/stadenplatteland/steunpuntlandelijkegemeenten/landbouwwegen/Pages/EFRO-projectVVSGVLM.aspx>

De provincies

- West-Vlaanderen: De provincie liep samen met de VLM voorop bij de opmaak en introductie van het instrument van de functietoekenningsplannen. De uitvoering blijft echter soms achter. Als dat voor de gebiedsinrichtingsprojecten relevant is, stelt de provincie de know-how van de dienst mobiliteit ter beschikking om de ontwikkelde functietoekenningsplannen ook effectief te realiseren. Financiële middelen kunnen ook worden toegekend als ze passen binnen een Europees project.
- Antwerpen: Voor de Noorderkempen maakte de dienst mobiliteit een hele mobiliteitsstudie. In de toekomst zullen daarr mogelijks ook functietoekenningsplannen aan gekoppeld worden. <http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/drem/dienst-mobiliteit/mobiliteitsplanning/mobiliteitsstudies/noorderkempen.html>

H.3 HET TRAGE-WEGENNETWERK VERDER ONTWIKKELEN

H.3.1 Het IPO stimuleert overleg tussen de betrokkenen i.v.m. de correcte juridische interpretatie van trage wegen en stemt dat af met de wetgevende initiatieven daarover.

Status: in uitvoering

VLM volgt het parlementair traject voor het juridisch kader van trage wegen. Momenteel liggen de prioriteiten bij monitoring.

VLM neemt sinds 2015 deel aan het 'monitoringsnetwerk trage wegenbeleid' Ook ANB, W&Z, NV De Scheepvaart, Toerisme Vlaanderen, de 5 Vlaamse provincies en Natuurpunt vzw zijn vertegenwoordigd in dat netwerk. Om de monitoring van het trage wegenbeleid in Vlaanderen mogelijk te maken, wil Trage Wegen vzw overheden en actoren samenbrengen (ondersteund door MOW):

- Een kerngroep (MOW, AGIV, VVP, VVSG en VORL) beslist welke indicatoren 'trage wegenbeleid' moeten gemonitord worden, en stelt de bijhorende metafiches samen;
- De kerngroep conceptualiseert een Vlaamse databank 'monitoring van trage wegen'.
- VVP ontwikkelt tegelijkertijd een interprovinciale databank trage wegen die moet uitgroeien tot een authentieke databron, aanvullend en gesynchroniseerd met het Wegenregister. Doel

daarvan is het gebruik in zoveel mogelijk toepassingen (toegankelijkheidsregelingen voor terreinbeheerders, het ontwikkelen en verbeteren van toeristische route-infrastructuren, etc.).

H.3.2 De VLM en de provincies zullen, waar opportuun binnen hun projecten, de mogelijkheid meenemen om trage wegen te herwaarderen. Daarvoor werken zij nauw samen met de betrokken gemeenten, eigenaars en de vzw Trage Wegen.

Status: in uitvoering

VLM

In diversie VLM projecten werden trage wegen heringericht en waar mogelijk ook terug in ere hersteld.

Voorbeelden van realisaties: plattelandsproject Leie-Schelde, Inrichtingsproject 'Dijleland', ...

Het nieuwe decreet landinrichting biedt mogelijkheden om trage wegen opnieuw open te maken of om nieuwe trage verbindingen te realiseren.

Provincies

De provincies coördineren de werking rond trage wegen op verschillende manieren:

- In Antwerpen zit de coördinatie van de trage wegen bij de dienst duurzaam milieu- en natuurbeleid. In verschillende gebiedsgerichte projecten werden acties genomen rond trage wegen, o.a. in de zuidrand rond Antwerpen. Verder werken ook de Regionale Landschappen rond trage wegen: via LEADER werden zo oa subsidies gegeven voor innovatieve herinrichtingen van trage wegen door regionaal landschap kleine en grote Nete.
- In Oost-Vlaanderen werd in 2013 een project goedgekeurd van Vzw Trage Wegen: Sporen in de Tijd. Trage Wegen Vzw geeft met dat project de aanzet voor de ontwikkeling van een dynamische recreatieve én functionele as van Zottegem over Zwalm, Brakel over Flobecq en Ellezelles tot Ronse over de taalgrens heen.
- De coördinatie van trage wegen zit bij Vlaams-Brabant bij de dienst mobiliteit. Trage wegen zijn in die provincie ook expliciet opgenomen in de PDPO maatregel 'Omgevingskwaliteit' (en eventueel via Leader).

I. ONDERSTEUNEN VAN KWALITEITSVOL ONDERNEMERSCHAP IN HET LANDELIJK GEBIED

ACTIES

I.1 KWALITEITSVOL STUREN VAN DE ECONOMISCHE DYNAMIEK IN HET LANDELIJK GEBIED

- I.1.1 Het Agentschap Ondernemen wordt betrokken bij de beleidswerkgroep die zowel inhoudelijk als instrumenteel een nieuw beleidskader voorbereidt voor niet-agrarisch economisch hergebruik van bestaande agrarische gebouwen (zie ook actie G.1.1).

Status: in uitvoering

Zie actie G.1.1.

- I.1.2 Het Agentschap Ondernemen onderzoekt de haalbaarheid van de monitoring van economische activiteiten in het landelijk gebied via de uitbreiding van zijn GIS-werking buiten bedrijventerreinen of via een ander instrument.

Status: in uitvoering

Aan de hand van het programma Qlikview werkt Agentschap Ondernemen in samenwerking met Ruimte Vlaanderen aan een monitoringsysteem voor bedrijvigheid (locatie, kenmerken maar ook planologische situatie, vergunningen, verhuisbewegingen). Een rapportage zal beschikbaar gesteld worden.. Er wordt ook voorzien in een rapport en technische handleiding over de oefeningen in Qlikview.

- I.1.3 Het Agentschap Ondernemen maakt werk van oplossingen voor de knelpunten inzake vestigingsmogelijkheden voor problematische ruimtevragers. In navolging van de beleidsbrief voor 2013, wordt er overwogen een projectoproep te lanceren om hier een werking rond op te zetten.

Status: in vertraging

Door de vrees (op politiek niveau) dat een projectoproep over problematische ruimtevragers enkel een reeks individuele cases en studies zou opleveren, moest de projectoproep uitgesteld te worden tot er meer richting kon gegeven worden aan potentiële indieners.

Inmiddels zijn er zowel praktijkvoorbeelden van oplossingen (bijvoorbeeld Docklands), als verschillende conceptuele elementen (circulaire economie, energielandschappen, visievorming rond al dan niet verweefbaarheid van economische activiteiten, modellen voor verevening tussen projecten en gemeenten...) die de oproep inhoudelijk kunnen vorm geven.

De intentie is er om eind 2016 wel een oproep te lanceren in verband met problematische ruimtevragers én verweving van economische activiteiten.

De lopende initiatieven met betrekking tot economische activiteiten in het landelijk gebied, hebben geleid tot een syntheseschema met doelstellingen en acties die Agentschap Ondernemen wil opnemen (in samenwerking met andere partners). e oproep is ook opgenomen als uit te voeren actie.

I.1.4 Het IPO gaat na of er overleg moet worden opgestart over de mogelijkheden voor multifunctionele buffers voor bedrijventerreinen in de open ruimte. Naast instanties van ruimtelijke planning zouden ook partners uit de bedrijfswereld bij dit overleg kunnen worden betrokken.

Status: vervallen

Dit is niet gebeurd. Reden is vooral een gebrek aan interne capaciteit ; maar de vraag werd ook niet meer zo expliciet gesteld.

I.2 SECTOROVERSCHRIJDEND INZETTEN OP vernieuwing in de landbouwsector

I.2.1 Het Departement Landbouw en Visserij gaat i.s.m. het IPO na op welke manier de juridische knelpunten voor agroforestry in Vlaanderen (o.a. i.v.m. de stedenbouwkundige kapvergunning) kunnen worden weggewerkt. De Vlaamse overheid (Natuur en Bos, Ruimtelijke Ordening, Onroerend Erfgoed...), gemeenten, land- en bosbouwers, landeigenaars, regionale landschappen en andere betrokken partijen worden daarbij rond de tafel gebracht.

Status: in uitvoering

De Vlaamse overheid heeft initiatieven genomen om de juridische knelpunten in verband met Agroforestry weg te werken :

- Het Bosdecreet en het Veldwetboek vormen geen probleem meer voor de aanleg van een agroforestry-systeem of het kappen van de bomen, enkel de afstandsregels moeten gerespecteerd worden.
 - Bosdecreet: boslandbouwsystemen vallen door een aanpassing van het Bosdecreet niet langer onder het toepassingsgebied van het Bosdecreet.
 - Veldwetboek : omwille van de rechtszekerheid is een aanpassing van het Veldwetboek goedgekeurd. Daardoor worden boslandbouwsystemen uitdrukkelijk van de vergunningsplicht vrijgesteld.
- Natuurdecreet: op dit ogenblik vallen boslandbouwsystemen nog onder de natuurvergunningsplicht. Momenteel werkt het ANB aan een nieuw decreet dat het bosdecreet en het natuurdecreet zal vervangen.
- Pachtwet: boslandbouwsystemen worden beschouwd als een landbouwsysteem en zijn dus onderhevig aan de pachtwet. Dat zal worden bekeken bij de globale hervorming van de pachtwet.

- Codex Ruimtelijke ordening: de Codex Ruimtelijke Ordening stelt het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning verplicht voor het ontbossen. Ook voor het vellen van bomen buiten bossen moet echter een stedenbouwkundige vergunning worden aangevraagd als de bomen één meter boven het maaiveld een stamonttrek van één meter hebben. Dat probleem is meegenomen in de aanpassing van het besluit van de Vlaamse regering van 16 juli 2010 voor handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is
- In beschermd – en erfgoedlandschappen moet je voor het planten en kappen van bomen, als er geen andere vergunning nodig is, een vergunning vragen aan het Instituut Onroerend Erfgoed.

I.2.2 Het departement Landbouw en Visserij, drijvende kracht achter het Strategisch Plan Korte Keten, streeft i.s.m. het IPO naar een sterke betrokkenheid en deelname van betrokken actoren (DLNE, VLAM, Toerisme Vlaanderen, provincies, landbouw- en middenveldorganisaties...) in het strategisch platform Korte Keten.

Status: uitgevoerd

Het Strategisch Plan Korte keten (SPKK) engageerde zich tijdens het strategisch platform korte keten midden 2015 om zijn medewerking te verlenen aan het organiseren van een IPO-studiedag over lokale voedselstrategieën voor de lokale overheidsdiensten.

In november 2015 werd in Gent een inspiratie-namiddag georganiseerd rond de overheid als partner in lokale voedselstrategieën.

I.2.3 Het departement Landbouw en Visserij neemt op Vlaams niveau de coördinatie op bij het zoeken naar ruimtelijke mogelijkheden voor een autonome glastuinbouwontwikkeling in Vlaanderen en de inzet van instrumenten op maat. Dit gebeurt in samenspraak met de betrokken instanties (provincies, gemeenten, POM, intercommunales, VLM...) en de betrokken actoren (plaatselijke grondeigenaars, landbouwers en glastuinbouwers). Bij de toepassing van die ‘instrumentenmix’ zijn de verschillende beleidsniveaus sterk betrokken of zijn ze zelf trekker.

Status: in uitvoering

Er wordt voornamelijk informatie uitgewisseld rond volgende items:

- ondersteuning trajectbegeleiding vergunningsdossiers glastuinbouw;
- omschakeling van bestaande glastuinbouwbedrijven;
- GIS rasteroefening ontwikkeld in een EFRO-project door de provincie Antwerpen ter ondersteuning van autonome ontwikkeling;
- de provincies Oost- en West-Vlaanderen hebben een strategisch project glastuinbouw lopen.

Departement Landbouw heeft in 2016 een GIS-bestand met al de glastuinbouw in Vlaanderen laten opmaken en ter beschikking gesteld van provincies.

Knelpunt is dat er actueel geen middelen zijn om een gepast grondbeheer te ondersteunen.

http://www.west-vlaanderen.be/overwvl/beleid_bestuur/gebiedsgerichte_werking/streekhuizen/midden-west-vlaanderen/strategische%20projecten/Paginas/RuimtelijkStrategischProject.aspx; http://www.oost-vlaanderen.be/public/wonen_milieu/ruimtelijke_ordening/gebiedsgericht/project_glastuinbouw/index.cfm

I.3 STIMULANSEN VOOR DE PAARDENHOUDERIJ ALS NIEUWE ECONOMISCHE DRAGER OP HET PLATTELAND

- I.3.1 Het Vlaams paardenloket voert in de periode 2013–2015 het geactualiseerde Vlaams Actieplan voor de Paardenhouderij uit. Dat meerjarenplan zal de Vlaamse paardenhouderij de nodige zuurstof bieden om zich verder duurzaam te kunnen ontwikkelen.

Status : in uitvoering

De stand van zaken vindt u terug in het geactualiseerd actieplan (zie link hieronder)

Er wordt verwezen naar de jaarverslagen 2009 t.e.m. 2014 die gepubliceerd staan op de website van het Vlaams Paardenloket www.vlaamspaardenloket.be en 2015 (in uitvoering) voor wat betreft de realisaties van de vzw Vlaams Paardenloket.

<http://www.vlaamspaardenloket.be/nl/themas/De-Vlaamse-paardenwereld-van-A-tot-Z/Vlaams-Actieplan-voor-de-Paardenhouderij>

J. BELEVING OP HET PLATTELAND KANSEN GEVEN MET RESPECT VOOR DE STREEKIDENTITEIT

ACTIES

J.1 HET PLATTELAND BELEVEN DANKZIJ EEN AANGEPASTE INFRASTRUCTUUR

- J.1.1 De Vlaamse Landmaatschappij onderzoekt in samenwerking met de betrokken partners de mogelijkheid om recreatieve beheerovereenkomsten te ontwikkelen. Een piste is om met een proefproject te starten waarbij de haalbaarheid van een structurele toepassing voor Vlaanderen wordt nagegaan.

Status: uitgevoerd

Beheerovereenkomsten inzetten om recreatieve doorgangen te realiseren werd als mogelijkheid opgenomen in het nieuw decreet landinrichting. Daardoor is een structureel instrument ingepast in de wetgeving en kunnen waar nodig beheerovereenkomsten i.k.v. recreatie worden ingezet.

- J.1.2 Het Vlaams Paardenloket organiseert overleg inzake toeristische en recreatieve infrastructuur in het kader van het geactualiseerde Vlaams Actieplan voor de paardenhouderij 2013–2015. Zo zal het Vlaams Paardenloket o.a. concrete dossiers indienen bij de waterwegbeheerders om bepaalde jaagpaden langs kanalen of rivieren open te stellen voor paardenrecreatie.

Status: in uitvoering

Zie het geactualiseerd actieplan met stand van zaken uitvoering.

<http://www.vlaamspaardenloket.be/nl/themas/De-Vlaamse-paardenwereld-van-A-tot-Z/Vlaams-Actieplan-voor-de-Paardenhouderij>

- J.1.3 De taskforce jeugdverblijven, voorgezeten door de minister van Toerisme, maakt in uitvoering van het Actieplan Jeugdverblijven een afwegingskader op voor de zonevreemde jeugdverblijven waarvoor een planinitiatief moet worden opgestart. Dit afwegingskader selecteert de jeugdverblijven waarvoor er een ruimtelijk plan moet komen en bepaalt welk bestuursniveau daarvoor bevoegd is. Daarnaast wordt er ook een ruimtelijk afwegingskader gemaakt om na te gaan of het ruimtelijk verantwoord is een jeugdverblijf op een bepaalde locatie te behouden. Het in stand houden van de huidige jeugdverblijfs capaciteit wordt hier zoveel mogelijk nagestreefd.

Status: in uitvoering

De Vlaamse Regering ging op 14 juni 2013 akkoord met het plan van aanpak voor de zonevreemde jeugdverblijven. Er werd gestart met de opmaak en toepassing van het afwegingskader. Concrete resultaten over geregulariseerde jeugdverblijven kan u nalezen op de website van Toerisme Vlaanderen. <http://www.toerismevlaanderen.be/jeugdverblijven-en-zonevreemdheid>

J.1.4 VLM zet in haar inrichtings- en plattelandprojecten verder in op de duurzame recreatieve en toeristische ontsluiting van het platteland. Daarbij besteedt ze extra aandacht aan actuele knelpunten, zoals de toegankelijkheid voor mindervaliden, het tekort aan jeugdverblijven op het platteland...

Status: in uitvoering

In verschillende inrichtingsprojecten wordt aandacht besteed aan het uitbouwen van recreatieve onthaalpoorten en het inrichting van parkeermogelijkheden en recreatieve paden. Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de toegankelijkheid voor mindervaliden. In die zin wordt bijvoorbeeld de keuze van de verharding aangepast. Vb project: jeugdkamperen Zwarte Beek

J.2 INVESTEREN IN DE STREEKIDENTITEIT OP HET PLATTELAND

J.2.1 Het Agentschap Onroerend Erfgoed en de Vlaamse Landmaatschappij denken na over hoe het instrument Beheervereenkomsten Onroerend Erfgoed in landelijk gebied kan worden ontwikkeld.

Status: in vertraging

Het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bevat nadere regels voor subsidiëring in het kader van beheervereenkomsten (BO). Die kwamen tot stand na overleg met de VLM. Door budgettaire redenen is aan dit instrument tot nog toe geen verder uitvoering gegeven. Voor het instrument zal kunnen worden ingezet, moet de minister nog enkele regels bepalen (onder over de procedure maar verder moet ook nog bepaald worden welke beheermaatregelen en beheervoorwaarden per beheerpakket van toepassing zijn, in welke beheergebieden de beheervereenkomsten kunnen worden ingezet, ...)

Eind 2015 werd door VLM en Agentschap Onroerend erfgoed (OE) een plan van aanpak besproken. In het kader van een project i.v.m. erosie en afbakening archeologische zone voor bandkeramische sites (eerste landbouwers) zal OE enkele gebieden selecteren die in aanmerking komen voor BO. VLM zal dan bekijken welke bedrijven landbouweconomisch meest in aanmerking komen. Vervolgens wordt dat besproken en worden de landbouwers benaderd en geïnformeerd. Ondertussen moet nog uitgeklaard worden welke beheermaatregelen en welke vergoeding daarvoor meest gepast is. OE kijkt ook welke Romeinse tumuli prioritair in aanmerking komen voor een BO bufferstrook langs kwetsbaar gebied

J.2.2 De VLM, de provincies en de lokale actoren investeren in streekkenmerken in plattelandsgebieden om de streek duurzaam te kunnen vermarkten.

Status: in uitvoering

VLM

In verschillende inrichtingsprojecten werkt VLM aan de versterking van de streekidentiteit. In een aantal daarvan wordt dat gekoppeld aan de vermarkting van de betrokken gebieden. Een voorbeeldproject daarvan is het de Merodeproject. Via natuurinrichting en landinrichting werd en wordt gewerkt aan het versterken van de streekidentiteit. Via het Interregproject Collaborate startte VLM een branding-proces op en werd een ondernemersnetwerk ontwikkeld, dat zich op basis van de streekidentiteit op de kaart zet. Na het beëindigen van het Interreg project richtte het ondernemersnetwerk in 2014 een autonoom verder werkende vzw op 'de Merode ondernemers' (dMO) die inmiddels meer dan 40 leden – ondernemers telt.

Provincies:

In verschillende provincies werd met EFRO-steun een proces van regional branding doorlopen (onder meer Vlaams Brabant, Antwerpen, Oost Vlaanderen).

- Voortbouwend op dat proces ontwikkelde bijvoorbeeld de provincie Antwerpen het merk 'Pure Kempen' als kwaliteitslabel voor streekgebonden goederen en diensten uit de Antwerpse Kempen. Via het Lekkers met Streken terras organiseert de provincie, aan een lage kost en op vraag, hoeve- en streekproducten markt op grotere evenementen in de provincie Antwerpen. De meeste gebiedsgerichte projecten doen ook aan streekvermarkting op de een of andere manier bv. de Merode.
- De provincie Vlaams Brabant ontwikkelde in 2014 een strategisch beleidsplan toerisme voor het Hageland dat sterk steunt op de eigenheid van de betrokken streek. Via OKW, Leader, Platteland plus en mogelijk andere fondsen wordt in streekkenmerken geïnvesteerd
- Oost-Vlaanderen: via PDPO As 3 en Leader is in streekkenmerken geïnvesteerd:

In 2013 werden volgende projecten goedgekeurd:

- Projectvereniging Platform Omgeving Leie Schelde (POLS):
 - 'Digitale erfgoedhaltes in de Leie en Scheldestreek';
- Intergemeentelijke Samenwerking Cultuuroverleg
 - Meetjesland: Erfgoedbeleving als hefboom voor toeristische ontwikkeling: landbouw, voeding en WOI;
 - Stadsbestuur Ronse: Muziekbos Ronse, een evenwichtig verhaal;
 - Gemeentebestuur Temse: Natuurhuis met belevingstuin;
 - Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen: Samen werken aan Vlaanderens mooiste landschap

Meer info : <http://www.oost->

[vlaanderen.be/docs/nl/45/119502013%20samenvatting%20projecten%20alle%202013.pdf](http://www.oost-vlaanderen.be/docs/nl/45/119502013%20samenvatting%20projecten%20alle%202013.pdf).

K. AANDACHT VOOR KWETSBARE GROEPEN OP HET PLATTELAND

ACTIES

K.1 OPMAAK EN IMPLEMENTATIE VAN IPO-ADVIEZEN MET FOCUS OP KWETSBARE GROEPEN

K.1.1 De Vlaamse beleidsdomeinen, provincies en gemeentebesturen gaan na hoe ze invulling kunnen geven aan het IPO-advies ‘bereikbaarheid en kwaliteit van voorzieningen in landelijke gebieden: deelthema gezondheidszorg’ bij de uitvoering van hun beleid.

Status: uitgevoerd

In het advies werd gewezen naar de problematiek van mobiliteitsarmoede. Mobiel21 vzw en de gemeente Bilzen startten begin 2014 het project Bies-onderweg en ontvingen daarvoor een subsidie van de minister van Plattelandsbeleid. De opzet van het project is om een sociaal taxisysteem in de brede zin van het woord uit te werken, door een beter en ruimer gebruik van de (bel)bus en Minder Mobielen Centrales (MMC) en zoveel mogelijk financiële, psychologische en organisatorische drempels rond mobiliteit weg te werken. Het stadsbestuur Bilzen, seniorenorganisaties en vrijwilligers werken actief mee aan het project Bies-onderweg. De informatie wordt ook versterkt op maat van de verschillende doelgroepen.

Ervaringen en resultaten uit dit pilootproject moeten in Bilzen en op andere locaties in het Vlaamse platteland bijdragen tot lokale mobiliteitsoplossingen voor vervoersarmoede op lange termijn. In december 2015 is de inspiratiebrochure met draaiboek bekendgemaakt en verspreid via www.ikgeraakerniet.be en de Vlaamse Ouderen Raad.

- <http://www.mobiel21.be/nl/content/pilootproject-bies-onderweg>www.ikgeraakerniet.behttp://www.mobiel21.be/sites/default/files/Inzicht%20nr.%2025_Met%20de%20sociale%20taxi%20geraak%20je%20er%20zo_0.pdf

In 2014 werd ook een projectvoorstel ingediend voor de opstart van een wijkgezondheidscentrum in plattelandscontext (Meetjesland) door Samenlevingsopbouw. Na overleg met de minister en de lokale artsenvereniging werd echter afgezien van de projectfinanciering.

K.2 KINDEREN EN JONGEREN OP HET PLATTELAND MAXIMALE KANSEN BIJEN

K.2.1 VLM, ANB, provincies en gemeenten gaan na welke rol kinderen en jongeren kunnen opnemen binnen een project en houden rekening met de visie en verwachtingen van kinderen en jongeren binnen een projectgebied. Bv. bij de inrichting van speelbossen, rustpunten, speelpleinen, parken, jeugdwerkinfrastructuur...

Status: in uitvoering

ANB

- Tussen 2013 en 2015 werden minstens 9 permanente speelzones ingericht door ANB met natuurvriendelijke speeltoestellen en speelaanleidingen. De inrichting van de 9 speelzones gebeurde telkens in nauw overleg met de plaatselijke jeugd en gemeentebesturen. Hieronder een aantal voorbeelden. 2013: Klein Engeland-Turnhout; Teunenbergh-Olen; Lappersfortbos, Rabauwenburg-Brugge; Hallerbos, Jachtpaviljoen- Halle
- 2014: Stadsbos Deinze-Deinze; Mechelse Heide, zandloperspad-Maasmechelen, Edewalle-Kortemark; Ossegoor-Kasterlee
- 2015: Ossegoor-Kasterlee; Hoge Rielen-Kasterlee; Hoge Vijvers-Arendonk (begin inrichting)

De projecten Speelgroen en Pimp je Speelplaats 2.0 hebben tot doel om de speelruimten van jongeren te vergroenen. Dat gebeurt in samenspraak met de jongeren. Project Speelgroen betreft ruimtes rond jeugdlokalen en project Pimp je Speelplaats betreft schoolspeelplaatsen

Resultaten:

Speelgroen: De realisaties op het terrein van de 25 projecten zijn in hoofdzaak gerealiseerd tijdens de periode 2012-2015. (www.lne.be/campagnes/speelgroen)

Pimp je speelplaats 2.0: opvolger van speelgroen binnen werking van ANB, 2015: opbouw oproep Pimp je Speelplaats 2.0 – lancering: 01/02/16 (www.pimpjespeelplaats.be)

Het merendeel van de permanente speelzones zijn echter niet ingericht.

Vanaf 2013 wordt jaarlijks in het voorjaar een actualisatie doorgevoerd van de aan te duiden zomerspeelzones in de onmiddellijke omgeving van de kampplaatsen. Dergelijke speelzones vormen een aanvulling op de permanente speelzones die het hele jaar kunnen gebruikt worden. Daardoor kan de extra nood voor de jeugd tijdens de zomervakantie opgevangen worden. De zomerperiode is immers een minder kwetsbare periode dan het voorjaar (broedseizoen).

In totaal (zomer 2015) zijn er 694 speelzones afgebakend (527 permanente speelzones en 167 zomerspeelzones). De totale oppervlakte aan speelzones beslaat 3.499 ha of 6.998 voetbalvelden (2.371,5 ha permanente speelzones en 1.127,5 ha zomerspeelzones).

Alle info mbt de ligging van die zomerspeelzones (en permanente speelzones en vrij toegankelijke zones) kan geraadpleegd worden via: www.natuurenbos.be/spelen.

VLM

Voor verschillende inrichtingsinitiatieven die specifiek ook jongeren en kinderen als doelgroep hebben, worden inspraak momenten georganiseerd voor jongeren, kinderen en wordt nauw samengewerkt met de jeugdraad van de betrokken gemeenten. Ook in de keuze van de inrichtingselementen wordt rekening gehouden met de wensen van kinderen en jongeren. Meer en meer kiest de VLM in zijn inrichting ervoor om zoveel mogelijk te werken met natuurlijke spelprismen, niet alleen in speelbossen of speelpleinen, maar ook op rustpunten langs recreatieve routes.

Provincies

Via OKW, Leader en Platteland plus worden projecten voor en met jongeren ondersteund.

Voorbeelden zijn :

- project 'Stroatluêper's van de Intergemeentelijke Samenwerking Comeet,
- het project 'Gegronde Boomgaarden: fruit van bij ons' van Vzw Regionaal Landschap Meetjesland,
- het project 'Meetjesmanmobiel' van de Intergemeentelijke samenwerking Meetjesman.

K.2.2 Het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor jeugd en volwassenen zal de gemeentebesturen verder sensibiliseren en vormen om de tolerantie ten aanzien van kinderen en jongeren in de publieke ruimte te verhogen, o.a. via de jaarlijkse Buitenspeeldag.

Status: in uitvoering

De Buitenspeeldag is een initiatief van de kinderzenders Nickelodeon, Ketnet en VTMKZOOM en de partners VVJ vzw en ISB vzw met ondersteuning van de Vlaamse overheid. Het vond jaarlijks plaats,. De zenders zetten tijdens de Buitenspeeldag (op een woensdagnamiddag) de schermen op zwart. In de voorafgaande mediacampagne worden kinderen gestimuleerd om die dag – maar ook op andere momenten – in hun buurt buiten te spelen en te sporten.

Tijdens de laatste Buitenspeeldag, op 13 april 2016, vonden er meer dan 382 activiteiten plaats in 240 Vlaamse steden en gemeenten. Alle activiteiten worden gratis aangeboden en zijn in de meeste gevallen een organisatie van de lokale jeugd- en/of sportdienst, al dan niet in samenwerking met lokale verenigingen. Het aanbod kan variëren van spelen op straat in de eigen wijk, in het stadspark, avontuurlijke activiteiten in het bos...

In het najaar 2016 werd gestart met de voorbereiding van de volgende Buitenspeeldag die plaatsvindt op 19 april 2017. <http://www.buitenspeeldag.be>

K.3 PLATTELANDSARMOEDE AANPAKKEN

K.3.1 De VLM en het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin versterken de samenwerking

- Er wordt maximaal ingezet op actieve deelname aan bestaande fora zoals het horizontaal permanent armoedeoverleg (HPAO) en het IPO.
- Afstemming en gerichte communicatie rond de (co)financieringsmogelijkheden binnen de beleidsvelden leidt tot een optimale benutting van de beschikbare middelen voor sociale projecten. Bv. ELFPO en de Europese structuurfondsen.
- Het beleidsveld armoede houdt bij de selectie van zijn projecten rekening met de bijzondere problematiek van de plattelandsgemeenten.

Status: in uitvoering

- Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werkte mee aan het voorbereidingstraject van het Plattelandsbeleidsplan en het PDPO III;
- VLM
 - leverde een bijdrage aan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding;
 - gaf een toelichting op het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg over het Vlaams Plattelandsbeleidsplan en wat de mogelijkheden van het Vlaams Plattelandsbeleid in kader van armoedebestrijding zijn.
 - er wordt op regelmatige basis relevante informatie uitgewisseld tussen de aandachtsambtenaar armoede van de VLM en de Afdeling Welzijn en Samenleving
 - Alle communicatie en overlegmomenten die van en naar het Horizontaal Permanent Armoede Overleg gebeuren, lopen ook via de aandachtsambtenaar armoede van de VLM. Die persoon heeft via het HPAO ook een forum om communicatie inzake de eigen werking te verspreiden. Op aanvraag kan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding op lokaal vlak of binnen het IPO worden toegelicht. Dit gebeurde onder meer op 22 oktober 2015 op uitnodiging van het Vlaams Ruraal Netwerk op een Lerend Netwerk met als thema armoede en kwetsbaarheid.
<http://www4.vlaanderen.be/wvg/armoede/vlaamsactieplan/Paginas/inhoud.aspx>

K.3.2 De VLM draagt bij tot armoedebestrijding en

- engageert zich om proactief mee te werken aan de acties van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.
- biedt haar expertise inzake armoede op het platteland aan derden aan via de aandachtsambtenaar voor armoedebestrijding
- onderzoekt hoe mensen in armoede kunnen participeren in VLM-projecten bv. door middel van sociale of reguliere tewerkstelling, in afstemming met de instrumenten van VDAB.
- zet verder in op het uitbouwen van een proactieve en oplossingsgerichte administratie, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen en werkt hiervoor samen met relevante partners bv. vzw Boeren op een Kruispunt, OCMW's.

Status: in uitvoering

- De VLM diende twee acties in voor het VAPA 2015-2019 (OKW en Leader en het Plattelandsfonds, 2 mogelijke financieringsmogelijkheden voor projecten ikv armoedebestrijding)
- VLM nam deel aan de werkgroep landelijke gezondheidszorg van Samenlevingsopbouw
- wat de participatie van mensen in armoede in VLM-projecten betreft, werden verschillende initiatieven genomen. Een niet-exhaustieve lijst is terug te vinden bij het antwoord op vraag nr. 225 van Peter Gysbrechts aan minister Peeters (december 2013) – zie bijlage 3

- voor het uitbouwen van een proactieve en oplossingsgerichte administratie, werd een infosessie georganiseerd voor de bedrijfsplanners van VLM in samenwerking met de vzw Boeren op een Kruispunt.

K.3.3 Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin evalueert in 2013 de projectperiode 2011–2012 van de lokale projecten in de bestrijding van kinderarmoede.

Status: in uitvoering

De Vlaamse Regering erkende de urgentie van de aanpak van armoede. In het kader daarvan werden een aantal prioriteiten naar voren geschoven in de strijd tegen armoede. Meteen werd ook kinderarmoede prioritair op de agenda geplaatst. In het witboek interne staatsvorming onderschrijft de Vlaamse overheid daarnaast het belang van het lokale niveau, ook op het vlak van armoedebestrijding. Als alle betrokken actoren lokaal samenwerken, kan dat een belangrijke meerwaarde zijn in de aanpak van de kinderarmoede

Vanuit het belang van vertrekken vanuit en afstemming op de lokale situatie en noden, kregen lokale initiatieven de ruimte om hun eigen werking vorm te geven, maar altijd vanuit een aantal principes: inclusief, integraal, samenwerking over domeinen en organisaties heen en de participatie van de doelgroep in het hele projectproces. Er werden drie projectoproepen georganiseerd, in 2011, 2012 en 2013, telkens voor een budget van ongeveer 1 miljoen euro. In 2013 werden de projecten uit het eerste jaar geëvalueerd. Daaruit bleken onder meer volgende aandachtspunten en succesfactoren:

- kinderarmoedebestrijding vraagt een langdurig proces, op maat van het gezin en in sfeer van vertrouwen;
- het belang van de ondersteuning van heel het gezin (nood aan vertrouwenspersoon);
- de noodzaak aan het slaan van een brug tussen gezinnen en hulp- en dienstverlening;
- laagdrempelig en informeel werken (belang competenties van medewerkers);
- mogelijkheid tot intergemeentelijke samenwerking;
- leren kennen van elkaars werkingen om optimale afstemming in het belang van de gezinnen te realiseren;
- belang van volwaardige participatie van de doelgroep (behoeften, wensen en verwachtingen) en het inschakelen van ervaringskennis, bv. via ervaringsdeskundigheid in het netwerk.

De lokale besturen blijven ook deze legislatuur gesubsidieerd en ondersteund in de realisatie van een lokaal kinderarmoedebestrijdingsbeleid.

De subsidiëring voor lokale kinderarmoedebestrijding wordt daarbij geïntegreerd in het Gemeentefonds (met uitzondering van de VGC en de Brusselse randgemeenten). De lokale regierol wordt verder versterkt door in te zetten op intervisie en uitwisseling van goede praktijken via lerende netwerken die openstaan voor alle lokale besturen. Daarbij gaat expliciet aandacht naar de bijzondere behoeften en opportuniteiten in de steden. De lerende netwerken worden gecoördineerd door VVSG, in samenwerking met een stuurgroep. Die regierol zal ook verankerd worden in het Armoededecreet.- Voortgangsrapport 2013 van het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2010 – 2014 - Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015 - 2019

K.4 WELZIJN OP HET PLATTELAND VERHOGEN

K.4.1 Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werkt binnen het armoede- en welzijnsbeleid gericht en afgestemd rond thema's zoals suïcidepreventie op het platteland.

Status: In uitvoering

Binnen het preventiebeleid rond suïcide, en de bevordering van geestelijke gezondheidszorg, werd het mogelijk gemaakt om op regionale noden en vragen af te stemmen, dus ook die specifiek voor plattelandsgebieden. Dat wordt concreet vertaald binnen de werking en de netwerking van de suïcidepreventiewerkers van de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg en de LOGO's.

Daarnaast werden land- en tuinbouwers als kwetsbare groep opgenomen in het tweede Vlaams Actieplan Suïcidepreventie (2012-2020). Zij worden als kwetsbaar aanzien omdat ze de beschikbaarheid hebben over dodelijke middelen, vaker 'geïsoleerd' zijn en bovendien snel hulp zoeken.

Een concrete actie naar deze doelgroep is de deskundigheidsbevordering van de adviseurs van 'Boeren op een Kruispunt' door de CGG suïcidepreventiewerkers. Dat houdt concreet in dat men het welzijn van de land- en tuinbouwers in nood tracht te verhogen door in te zetten op preventie en sensibilisering, individuele hulp en beleidsondersteuning.

K.5 SAMENWERKEN ROND MOBILITEITSARMOEDE

K.5.1 Binnen het IPO wordt de opstart van een nieuwe IPO-themagroep over het knelpunt mobiliteitsarmoede afgetoetst en wordt bekeken welk aspect van de problematiek kan worden uitgediept

Status: vervallen

Door een gebrek aan interne capaciteit was het niet mogelijk een IPO-themagroep op te richten. Wel werd een subsidie toegekend aan Mobiel21 vzw en de gemeente Bilzen voor het project Bies-
onderweg. Zie ook actie K.1.1

- http://www.mobiel21.be/sites/default/files/Inzicht nr. 25_Met de sociale taxi geraak je er zo_0.pdf
- <http://www.mobiel21.be/nl/content/vervoersarmoede>

Ook andere actoren gaan met het thema aan de slag. Momenteel loopt in de westhoek een onderzoek in opdracht van Fietsberaad Vlaanderen, Service Design Vlaanderen, De Lijn en het Westhoekoverleg om een coherente, systemische visie op een duurzame en toegankelijke mobiliteit voor de Westhoek te formuleren. Doel is om kansen te identificeren die een antwoord kunnen op de vervoersarmoede en

de noden van de bewoners van de Westhoek.

<http://www.fietsberaad.be/Projecten/Paginas/Vervoersarmoede-in-de-Westhoek.aspx>

K.6 LOKAAL WOONBELEID ONDERSTEUNEN

K.6.1 Het IPO bekijkt de mogelijkheden voor een IPO-thema rond nieuwe woonvormen op het platteland.

Status: vervallen

Dit is niet gebeurd. Reden is vooral een gebrek aan interne capaciteit.

L. LEEFBARE DORPEN

ACTIES

L.1 BOTTOM-UP INITIATIEVEN STIMULEREN EN ONDERSTEUNEN

L.1.1 De Koning Boudewijnstichting en de Vlaamse Landmaatschappij financieren het project 'Buurten op den buiten' (2012–2014). De focus ligt op het geven van een nieuwe dynamiek aan lokaal engagement en actieve participatie van dorpsbewoners.

Status: in uitvoering

Sinds 2012 werden jaarlijks een oproep gelanceerd van 'Buurten op den buiten'. In totaal werden 503 projecten ingediend, 192 werden ondersteund. Ook in 2016 zal een nieuwe oproep volgen.

L.1.2 VLM werkt samen met de relevante actoren in haar plattelandsprojecten aan het versterken van het sociale weefsel door o.a. de maatschappelijke betrokkenheid van nieuwkomers op het platteland te versterken.

Status: uitgevoerd

- In het kader van het inrichtingsplan van de Kapittelbeek werd een workshop met betrokken organisaties gehouden en er werd op regelmatige basis met de inwoners van de wijk teruggekoppeld via info-avonden en een info-wandeling.
- In 2014 was VLM verantwoordelijke uitgever voor een boek dat dankzij Europese samenwerking binnen het Interreg IVb project Rural Alliances een inspirerende actie werd voor een levenskrachtig de Merode. Het boek richt zich op de inwoners van de 9 gemeenten in de Merode. Het proces om tot dit erfgoedboek te komen, de inhoud en de verspreiding van de publicatie werd samen met een netwerk van erfgoedorganisaties, de vzw van Merode ondernemers en de partners binnen het plattelandsproject gerealiseerd. Het was daarbij steeds de uitdrukkelijke wens van die lokale experts om hun kennis te delen met nieuwkomers en jongere generaties.
 - Het boek werd op speelse wijze gelanceerd op de Merodehappening in 2014. De totale oplage was 3000 exemplaren die strategisch werden verspreid in het gebied. In een laatste fase van het verspreidingsplan werd een lessenspakket voor leerlingen uit het 4de leerjaar van de 52 scholen in de Merode ontworpen dat samen met het erfgoedboek en een wedstrijd gelanceerd werd in het gebied. Tien scholen gingen in op het aanbod en aan de slag met het erfgoed in hun omgeving.
 - e-book van 'Prinsheerlijk. Erfgoedboek over het gebied de Merode' is te vinden op <http://www.demerodeonline.be/over-het-project/erfgoedboek-de-merode/>
 - facebook: <https://nl-nl.facebook.com/demerodeonline/posts/747772888593374>
 - Verschillende persartikels te vinden via google: zoeken op 'erfgoedboek de Merode'.

BIJLAGE 1 BETROKKENEN IN PROCES

- **Deelnemers Vlaams overleg**

An Van Cauwenberghe	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin - armoedebestrijdingsbeleid
Anne Van Der Gucht	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Axel Verachtert	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Ellen Van Dongen	Agentschap Ondernemen
Gerda Van roelen	Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen - Jeugdbeleid
Hans Leinfelder	Departement Ruimte Vlaanderen
Hilde Luyts	Agentschap Wonen-Vlaanderen
Katie Heyse	Agentschap Binnenlands Bestuur
Koen Wellemans	Departement Landbouw en Visserij
Kor Van Hoof	Vlaamse Milieumaatschappij
Mia Lammens	Toerisme Vlaanderen
Michiel Van de Voorde	Departement Werk en Sociale economie
Sarah De Meyer	Agentschap Onroerend Erfgoed
Thierry Goossens	Agentschap voor Binnenlands Bestuur - stedenbeleid
Valère Donné	Departement Mobiliteit en Openbare Werken
Walter A.M. Galle	Agentschap voor Natuur en Bos

- **Deelnemers overleg provincies**

Eva Roeykens	Provincie Vlaams-Brabant
Evi Herelixka	Vereniging van de Vlaamse Provincies
Kristof Verhoest	Provincie West-Vlaanderen
Marlies Vanthuyne	Provincie Limburg
Santina Driesen	Provincie Oost-Vlaanderen
Tinne Vanlooy	Provincie Antwerpen

- **Deelnemers overleg gemeenten**

Alain Wyffels	Langemark-Poelkapelle
Annelies Van der Donckt	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
Annick Willems	Sint-Laureins
Chris De Meulemeester	Wingene
Dieter Hoet	Westhoekoverleg
Dominik Ronse	Ingelmunster
Els Parthoens	Riemst

Geert Vandewynckel
Jan Leroy
Lies Laridon
Liesbet Belmans
Mark Suykens
Peter Hautekiet

Heuvelland
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
Diksmuide
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw
VLINTER - Koepel van de Vlaamse intergemeentelijke verenigingen
voor streekontwikkeling

BIJLAGE 2 LIJST VAN AFKORTINGEN

AIEAR	Association Européenne des Institutions d'Aménagement Rural
AGIV	Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
AGNABIO	Agrarisch Natuurbeheer en Agrobiodiversiteit
ALBON	Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen
AMRP	Afdeling Mobiliteit en Ruimtelijke Planning - Universiteit Gent
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BRV	Beleidsplan ruimte Vlaanderen
BVR	Besluit van de Vlaamse Regering
DLNE	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
DL&V	Departement Landbouw en Visserij
DWVG	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ELFPO	Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
GDI	Geografische Data Infrastructuur
GLB	Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
IHD	Instandhoudingsdoelstellingen i.k.v. Europees natuurbeleid
ILVO	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
IPO	Interbestuurlijk Plattelandsoverleg
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
J.ooR	Jonge Onderzoekers Open Ruimte
LARA	Landbouwrapport Vlaanderen
LEADER	Liaison entre actions de développement de l'économie
LNE	Leefmilieu natuur en energie
LOB	Loket onderhoud buitengebied
MINA	Milieu- en Natuurraad Vlaanderen
MIRA	Milieurapport Vlaanderen
MOBER	Mobiliteitseffectenrapport
MOW	Mobiliteit en Openbare werken
NARA	Natuurrapport Vlaanderen
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OE	Agentschap Onroerend Erfgoed
PDPO	Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling
PURPLE	Peri Urban Regions Platform Europe
RSV	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
UA	Universiteit Antwerpen
UGent	Universiteit Gent

UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VILT	Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw
VITO	Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek
VLAM	Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VORL	Vlaams Overleg Regionale Landschappen
VRIND	Vlaamse Regionale Indicatoren
VRN	Vlaams Ruraal netwerk
VVP	Vereniging van de Vlaamse provincies
VVSG	Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten
W&Z	Waterwegen en Zeekanaal nv

BIJLAGE 3

KRIS PEETERS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID, LANDBOUW EN PLATTELANDSBELEID

ANTWOORD

op vraag nr. 225 van 16 december 2013

van **PETER GYSBRECHTS**

1. Gezien het Vlaams Plattelandsfonds pas gestart is in 2013 en het bovendien een overgangsjaar betrof gepaard gaande met een korte voorbereidingstijd voor de gemeenten en een korte indieningsperiode is het voorbarig om nu reeds conclusies te trekken omtrent de impact van het Vlaams Plattelandsfonds op het vlak van aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland. De betrokken plattelandsgemeenten hebben zich in dit eerste jaar veelal moeten beperken tot het indienen van dossiers die reeds voorbereid waren. Het Vlaams Plattelandsfonds reikt de mogelijkheden aan, de komende jaren zal duidelijk worden of gemeenten gebruik maken van het Vlaams Plattelandsfonds om projecten voor kwetsbare groepen te realiseren.
2. In uitvoering van het IPO-advies ‘Kwaliteit en bereikbaarheid van voorzieningen in landelijke gebieden, deelthema Gezondheidszorg’ wordt momenteel de piste onderzocht om twee projecten te ondersteunen. Een project dat inzet op de realisatie van laagdrempelige eerstelijnsgezondheidszorg door de vertaling van het model van wijkgezondheidscentra op het platteland en een project dat een oplossing biedt voor het groeiende probleem van mobiliteitsarmoede op het platteland in het bijzonder voor kwetsbare groepen

3.

TOTAAL		
Totaal uit de markt genomen (kg)	Deel naar liefdadigheid (kg)	
3.729.403,00	851.503,00	2009
1.924.879,00	672.174,00	2010
21.764.186,00	1.096.506,00	2011
6.429.163,00	900.060,00	2012
		2013

3.520.243,00 TOTAAL

4. Het is zeker nuttig om de gemeenten te wijzen op de middelen die vanuit Vlaanderen worden aangereikt inzake armoedebestrijding, onder meer vanuit het Vlaams Plattelandsfonds. Daarom wordt ook ingezet op een nauwe samenwerking en afgestemde communicatie tussen de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en het

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Voorafgaand de indieningsperiode 2014 zal de Vlaamse Landmaatschappij tevens een infodag organiseren voor de begunstigde gemeenten waarop zal toegelicht worden welke mogelijke projecten onder de doelstellingen ingediend kunnen worden. Op die manier willen we de gemeenten inspireren en stimuleren om middelen in te zetten ten gunste van kwetsbare groepen.

5. a) Het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin participeerde aan het voorbereidingstraject van het Plattelandsbeleidsplan, VLM leverde een bijdrage aan het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en gaf een toelichting op het Horizontaal Permanent Armoedeoverleg over het Vlaams Plattelandsbeleidsplan en wat de mogelijkheden van het Vlaams Plattelandsbeleid in het kader van armoedebestrijding zijn. Daarnaast wordt er op regelmatige basis relevante informatie uitgewisseld tussen de aandachtsambtenaar armoede van de VLM en de Afdeling Welzijn en Samenleving, bijvoorbeeld rond de gesteunde projecten genoemd in vraag 2.

b) Naast de bijdrage van VLM die in de overige vragen reeds aan bod komt, kan er nog vermeld worden dat in kader van de subactie ‘VLM zet verder in op het uitbouwen van een proactieve en oplossingsgerichte administratie, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen en werkt hiervoor samen met relevante partners bv. vzw Boeren op een Kruispunt, OCMW’s...’ een infosessie werd georganiseerd voor de bedrijfsplanners van VLM in samenwerking met de vzw Boeren op een Kruispunt.
6. In bijlage 1 vindt u een niet exhaustieve oplist van initiatieven die in kader van deze actie reeds werden uitgevoerd of zullen uitgevoerd worden.

Bijlage 1 : Antwoord op subvraag 6. van vraag nr. 225 van 16 december 2013 van Peter Gysbrechts

activiteit	betrokkenheid partner sociale economie	uitgevoerd
Quick win oproep 2012 Schelde-Landschapspark Scheldehelden	Pegode in Niel, zorgcentrum voor mensen met een beperking: maken van bouw pakketjes bijenhôtels (www.pegode.be) De Steenschuit in Boom, opleidingscentra van VDAB voor langdurig werklozen: bouwen van 8 grote bijenhôtels en plaatsen van 6 hotels (www.steenschuit.be) De Steenovens in Sint-Amands, een OCMW-project van Bornem, Sint-Amands, Puurs en Willebroek: plaatsen van 2 bijenhôtels en informatieborden in Sint-Amands: Cuytegemhoeve - Steenovens. www.steenovens.be	voorjaar 2013
Quick win oproep 2013 Schelde-Landschapspark	Noorderkempen Actief, met als overkoepelende organisatie Rotonde vzw sociale onderneming (www.rotonde.eu), behoud oude militaire gebouwen, uitbating van de gebouwen op Kamp Noord, van het railbikeproject, onderhoud van de site, onderhoud van de luchtverkeerstoren,..	2014
Quick win oproep 2013 Schelde-Landschapspark Aanleg wandel- en fietsknooppunt Kamp-Noord	Rotonde vzw: aanleg rustpunten + natuurvriendelijke speelplek	2014
Quick win oproep 2013 Schelde-Landschapspark Beheerwerken Callebeekpark	Inzet arbeiders sociaal tewerkstelling: opruimactie, aanleg amfibiepoel en steiger, optimaliseren ontsluiting	2014
Quick win oproep 2013 Schelde-Landschapspark	Steenschuit: bouwen van bijenhôtels	2014
Ruilverkaveling Zondereigen	Beplantingswerken Lot 1 door Boskat vzw	2014
Project Vlaamse Rand	Beplantingen door Pro Natura.	2013
Inrichting Volkstuinen te Asse.	Ism met VELT en RISO (http://www.risovlb.be) en gemeente Asse. Het gaat veeleer over samentuinen, waarbij verschillende nationaliteiten en culturen samen in de groentetuinen werken en zo taalvaardigheden	2014

	leren. Veelal gaat het over arme gezinnen die hier asiel hebben gekregen.	
Ruilverkavelingen in zuid Limburg	samenwerking met de Wroeter in het kader van uitvoering van werken of beheer bv. beheer van het orchideeënweiland in Jesseren	2013

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

VLM.be